

# opinia veche

● Anul XL ● 2011 ● 16 - 22 ianuarie 2012 ● Nr. 418 ● IAȘI ● GRATUIT ● 5000 de exemplare

## Cartonaș roșu pentru huligani

● despre legea împotriva violenței pe stadioane au comentat jurnaliștii Radu Naum, Maria Andrieș și Ionuț Fantaziu

**pagina 13**



### EDITORIAL

## 89 la puterea 2012

Ceva s-a rupt în subteranele neamului nostru. Deodată am izbucnit ca niște vulcani crezuți stinși, gata să înghită tot ce le stă în cale. La început a fost o propunere de lege a sănătății, apoi un președinte tintind vocal la televiziune cu o săgeată otrăvită într-un secretar din minister. Mai apoi s-a creat încrederea spontană și ne mai manifestată până atunci într-un **Raed Arafat** și o viziune apocaliptică asupra **SMURD**-ului, ce a continuat să pară reală chiar și după ce președintele a retras legea acuzată că ar fi menită să crîmpească sistemul privat de urgență. De aici s-a declarat isteria, cu operatorii ei gata să-și înfigă frustrările în cei care merită să fie puși la zidul infamiei. Ca scăpați din zăgazurile opresiunii, oamenii au început să ceară căderea regimului politic, cu **Bocul** și **Băsecul** lui cu tot.

Lava frustrărilor a căpătat consistența cauzelor de pe **Facebook**, ce s-au înșirat la rînd pe timeline, lîngă protestele împotriva legii eutanasierii maidanezilor. Așa s-a născut o așa numita „a doua revoluție”. S-a născut pe rețelele sociale și pe sticlă, flancată sub numele de breaking news. S-a răspîndit din **Piața Universității** din **București**, pînă în **Piața Unirii** din **Iași**, strîngîndu-și bătrîni care mai ieri se adunau la șah în parcuri, studenți pe care nu i-au mai încăput barurile și camerele de cămin, trimiși ai partidelor în opoziție și suporteri dați afară de pe stadioane. Pancartele au început să cînte-n rime mai mult sau mai puțin împerecheate apelul la cauze care mai de care mai pestrite, în capitală tomberoane au fost aruncate în aer, iar focuri de tabără erau pregătite să ardă, nu să încălzească, cît magazine, chioșcuri de ziare au fost sparte și bănci rupte. Pentru ce? Pentru libertate, susțin unii dintre cei ieșiți să protesteze, din lipsă de ocupație, spun alții care privesc la rece, din fotolii.

Să se facă oare că am ajuns la o situație limită din care nu se poate ieși decît prin rapt și prin distrugere? Să fie violența singura cale de recuperare a ceea ce li s-a luat bugetarilor, de înfrîngere a crizei economice, de stîrpire a morbului corupției din politic, de reinstaurare a calității în învățămînt, de reîntregire a pensiilor? Într-un regim totalitar sau într-o democrație trucată s-a dovedit, pe parcursul istoriei, că da. Golăneala și vandalismul au valoarea lor atunci cînd au ascendentul unei coerențe și a unui sistem de justificări interne, e drept. Însă cînd șefi obscuri de asociații studentești îndeamnă pe grupuri sociale din mediul online să-și alăture nemulțumirile lor de amfiteatru celor cu teme ideologice ale altora, unde mai este unitatea „în spirit și-n simțiri”? Știm oare, noi românii, ca un tot, de fapt, ce vrem și știm ce am cîștiga cu adevărat dacă regimul ar cădea? Da fapt, ce ne stă în cale? Există riscul să ne livrăm și să ne vindem unor promisiuni și unor oportunități care speculează țaria sau naivitatea noastră de acum. Pasivitatea nu e o soluție. Dar nici pîrjolirea nu e, dacă nu e dictată dinăuntru, ci instrumentată de dinafară. Și mai ales dacă poate fi stinsă a doua zi, în zorii de după, de oboseală, cu praf în ochi.

Laura PĂULEȚ

## Se caută mentor pentru viitorii ingineri

● funcția de rector al Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” este, în prezent, cea mai disputată dintre toate cele ale instituțiilor de învățămînt superior din Iași ● cu trei candidaturi anunțate și cu trei programe diferite, electoratul este pus în fața unei decizii dificile



Prof. univ. dr. ing. Ion Giurmă, Alexandru Sălceanu, Corneliu Munteanu

**paginile 8-9**

### DOSAR

#### Deslușirea planurilor manageriale

### Iașul academic își schimbă



În săptămînile care urmează, universitățile ieșene vor da testul primelor alegeri prin vot universal, direct și secret, pentru a stabili structurile de conducere, de la nivelul departamentelor, pînă la componența Senatului, sau pentru funcția de rector. Medicina este singura care a desfășurat deja alegerile, după acest sistem pe care chiar conducerea universității l-a sugerat ministerului. Însă, deși în urma referendumului a fost decisă implementarea sa, sistemul votului universal este unul pe care conducerile universităților ieșene îl consideră cel puțin complicat, fie că este vorba despre dificultatea de aplicare sau despre riscurile pe care le presupune, fiind un sistem care nu alege după calitate. Decizia este însă luată și universitățile așteaptă următoarele alegeri pentru a vedea dacă alianțele realizate în mandatul anterior pot să reziste votului întregului corp didactic și unei mîini de studenți.

**pagina 5**

## Actualitate

### Bursele studenților se stabilesc din semnătură

● remunerațiile nu s-au mai finanțat prin granturi de cercetare și au cuantumul de 730 de lei  
● acestea trebuiau inițial să aibă valoarea de 1400 de lei

**pagina 3**

## Tabletă

### Ultima cină pentru gazetăria zeloasă

● în ultima perioadă au apărut voci care critică la modul dur activitatea jurnaliștilor din țară  
● bătălia pentru credibilitate este pierdută pe mai multe fronturi

**pagina 6**

## Reportaj

### Iașul rockului de subsol

● cei cinci entuziaști din trupa Scum nu-și găsesc ușor adăpost după pofta repetițiilor  
● Grind 25 a început cu o melodie în care toți trebuiau să scrie cîte un vers

**pagina 7**

## Cultural

### Sinucigașul cu laț din elastic

● joi, 12 ianuarie, Monica Bordeianu și Haruna Condurache au adus pe scenă, în piesa „Visul sau Damen vals”, două personaje bîntuite de obsesii

**pagina 12**

## opinia veche

este editată de studenți ai Departamentului de Jurnalism și Științe ale Comunicării și se adresează exclusiv mediului academic.





În coloană,  
adunarea

## Cel mai bun student român printre străini

Sîmbătă, 7 ianuarie, a avut loc la **București** a III-a **Gală** a premilor **Ligii Studenților Români din Străinătate (LSRS)** pentru a răsplăti studenții români de peste graniță, care au avut rezultate academice deosebite. Marele premiu a fost cîștigat de către o fostă absolventă a **Universității „Alexandru Ioan Cuza”**, **Alexandra Balahur-Dobrescu**, care în acest moment se află la **Universitatea Alicante din Spania**. Aceasta a primit în 2011 titlul de **Doctor European** cu nota maximă (10), avînd mai bine de 50 de articole publicate în reviste de specialitate. Aceasta este cercetător post-doctoral la **European Commision Joint Research Centre (Contrul Comisiei Europene de Cercetare Comună)**.

În discursul său, laureata a ținut să mulțumească atît **LSRS**-ului pentru inițiativa lor cît și universității din **România** unde s-a format: „Din fericire, în mediul academic (din străinătate) există o adevărată admirație și un respect pentru tinerii formați în România. Nu am încetat niciodată să colaborez cu cei de la Universitatea «Alexandru Ioan Cuza».”

La eveniment au participat și personalități importante din spațiul public românesc, printre care și președintele țării, **Traian Băsescu**, președintele **Academiei Române**, acad. **Ionel Haiduc**, președintele **Colegiului Medicilor din România**, prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoe** sau președintele-director general al **Televiziunii Române**, **Alexandru Lăzescu**.

Julian BÎRZOI

## Seara filmelor psihologice

**Asociația „Societatea pentru Psihologie”** organizează vineri, 20 ianuarie, începînd cu ora 16.30, „Seara Filmului Psihologic”, în sala 502 din **Corpul R**.

Acțiunea își propune să adune cît mai mulți studenți de la **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”**, pasionați de filmele psihologice, ce îi va ajuta să își diversifice aria de cunoaștere. „Ținînd cont de faptul ca sîntem studenți la Psihologie, ne-am gîndit că ar fi interesant atît pentru noi, cît și pentru ceilalți studenți de la alte facultăți să privim psihologia și dintr-un alt unghi”, a declarat **Cosmina Iriciuc**, coordonatoarea de proiect.

Programul se află la a treia ediție, la serile precedente au rulat filme precum **Spellbound** (1945), **Shutter Island** (2008), iar cea de anul acesta își propune să aducă în atenția cineaștilor **The Number 23**, în regia lui **Joel Schumacher**, avîndu-l ca personaj principal pe **Jim Carrey**.

„Îmi plac filmele bune, care devin și mai bune într-o companie plăcută. În special că se apropie sesiunea, m-am gîndit ca vizionarea unui film ne poate ajuta să ne relaxăm și să învățăm cu productivitate”, a mai adăugat **Cosmina Iriciuc**.

Cei din **Asociația „Societatea pentru Psihologie”** au ales să desfășoare acest tip de eveniment pentru a contura și pune în practică ceea ce învață zilnic, iar la finalul evenimentului va avea loc o dezbatere pe tema filmului.

Mădălina MORARU

## Urna fără fund

# Studenții de la Cuza își pregătesc buletinele

- cei care doresc să facă parte din consiliul facultății sau din Senat trebuie să aibă cel puțin media 8

Începînd de luni, 16 ianuarie și pînă miercuri, 18 ianuarie, studenții **Universității „Alexandru Ioan Cuza”** din **Iași** de la toate cele 15 facultăți își vor alege reprezentanții în consiliile facultăților și în **Senat**. Astfel, luni vor organiza alegeri **Facultatea de Teologie Romano-Catolică, Facultatea de Educație Fizică și Sport, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației și Facultatea de Chimie**, care va avea o parte dintre alegeri și marți, alături de **Litere și Fizică**. Miercuri, 18 ianuarie, în ultima zi de alegeri, **Facultatea de Geografie și Geologie, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, Facultatea de Matematică, Facultatea de Drept și Facultatea de Științe Social-Politice** își vor desemna candidații în structurile de conducere.

„Se vor face două propuneri pentru reprezentant în Senat, una din partea studenților, cealaltă din partea doctozanzilor, iar rectorul îl va alege în Senat pe unul dintre ei și pe unul în

Consiliul de Administrație. Luni și marți pînă la ora 12.00, cei care doresc să candideze își pot depune CV-ul și o declarație pe proprie răspundere la secreteariat”, a spus **Valentina Crivăț**, reprezentant al studenților din anul al III-lea în **Consiliul Facultății de Drept**.

Alegerile se vor desfășura defalcăt, în procentul de 25% de reprezentare pe care îl au studenții în toate structurile de conducere ale universității existînd locuri pentru tineri din toate cele trei cicluri: licență, masterat și doctorat. „Pînă în acest moment avem înscrși doi candidați pentru reprezentanți ai ciclului de licență. Așteptăm înscrși pentru masterat și doctorat în Consiliul Facultății, iar după ce se termină înscrierea, ne vom apuca de buletinele de vot”, a explicat **Crina-Georgiana Rusu**, membră a comisiei de alegeri de la **Facultatea de Matematică**.

Doar studenții de la **Facultatea de Istorie** au cerut aprobarea de a-și desfășura alegerile în afara intervalu-



În universitățile din Iași urmează săptămîna voturilor

lui 16-18 stabilit de către universitate. Aici, studenții își aleg reprezentanții în consiliul facultății pe 19, pentru ciclul de licență, și pe 20 pentru master și doctorat.

O condiție necesară pentru candidații la posturi în oricare structură decizională a universității este ca aceștia să fi obținut măcar media 8.00 la admiterea în ciclurile de studii sau în anii anteriori și să fi promovat integral examenele.

Laura-Elena BEJINARIU

## Cărțile din Copou, valide pentru acreditare

- editura Universității „Cuza” a fost clasificată în categoria B la toate cele nouă domenii pentru care a aplicat

În urma evaluării realizate de către **Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS)**, **Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”** s-a încadrat în categoria B cu toate cele nouă domenii pentru care aplicase. **Legea Educației** prevedea ca **CNCS** să realizeze o nouă evaluare a editurilor la începutul lunii ianuarie pentru a putea determina dacă lucrările publicate la acestea pot fi luate în considerare atunci cînd se analizează activitatea de cercetare a unui cadru didactic.

Doar cărțile, articolele sau lucrările publicate la primele două categorii valorice (A și B) sînt luate în considerare de către **Consiliul Național de Atestare a Titurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNAT-DCU)** atunci cînd vine vorba despre acederea unui cadru didactic la funcția de conferențiar sau profesor, cît și

**Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași**

pentru abilitarea în vederea obținerii titlaturii de conducător de doctorat. **Adrian Acatrinei**, coordonator marketing și PR al editurii s-a declarat mulțumit de poziția pe care o are instituția la nivelul țării. „Avînd în vedere că sîntem într-un cerc restrîns al editurilor recunoscute, cu siguranță această ierarhizare va influența activitatea într-un mod pozitiv. Altfel spus, va avea loc o selecție a elitei”, a declarat acesta.

Printre domeniile la care a aplicat editura se numără și filosofie și istoria filosofiei, arheologie și arheometrie, istoria artelor și arhitectură, istoria economiei, istorie medievală, is-

toriografie, teorii și metode ale istoriei, limba și literatura română, limbi și literaturi străine și mituri, ritualuri, reprezentări simbolice, teologie și studii religioase.

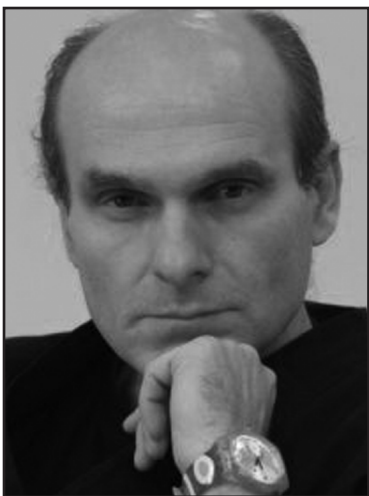
**CNCS** a distribuit editurile din țară în trei categorii, această clasificare rămînînd valabilă pentru următorii patru ani. La prima categorie valorică, A, au fost încadrate doar două domenii la nivelul întregii țări: filosofia de la **Humanitas** și istoria de la **Polirom**.

Mădălina OLARIU

## Manipularea din proiecție

- Cristian Tudor Popescu și Emil Hurezeanu vor discuta cu studenții ieșeni despre propaganda în cinematografie

Jurnalistul **Cristian Tudor Popescu** se va întîlni cu studenții ieșeni mier-



Jurnalistul Cristian Tudor Popescu

curi, 18 ianuarie, începînd cu ora 13.00, în **Aula Magna „Mihai Eminescu”** a **Universității „Alexandru Ioan Cuza”** din **Iași** (**UAIC**), pentru a susține prelegerea „Filmul surd în România mută. Politică și propagandă în filmul românesc de ficțiune (1912-1989)”. Tema acesteia este reprezentată de titlul ultimului volum semnat de către **Cristian Tudor Popescu**, apărut de curînd în colecția „Cinema” a editurii **Polirom**. Opera reprezintă prima carte despre film scrisă de către acesta și va fi prezentată de către **Emil Hurezeanu**.

„Domnul Popescu va conferenția pe tema propagandei care se făcea în vremea aceea. Va urma și o proiecție de film, din cele analizate de el în studiul de caz din carte și va discuta împreună cu studenții despre acele fragmente”, a declarat **Ana-Maria Tabarcă**, redactor în cadrul **Departamentului de Promovare și Relații cu Presa** al **Editurii Polirom**.

Atît conferința, cît și lansarea de carte, vor avea loc în cadrul aceleiași întîlniri cu studenții de la **UAIC** și îl vor avea ca moderator pe **Andrei Giurgiu**, președintele **Asociației Studenților Jurnaliști din Iași**. „Cristian Tudor Popescu și-a exprimat dorința de a renunța pe viitor la jurnalism și de a se axa pe filmografie și dorește să vadă și părerea studenților care nu au trăit în acea vreme, să discute cu ei despre acea perioadă”, a mai adăugat **Ana-Maria Tabarcă**.

**Cristian Tudor Popescu** este absolvent al **Facultății de Automatizări și Calculatoare** aparținînd **Universității Politehnica din București**. În prezent este senior editor al cotidianului **Gândul**, filmolog, doctor în cinematografie al **Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale”**, unde susține și un curs de „Tehnici de manipulare și propagandă în cinematografie și televiziune”. Acesta a publicat în 2009 tot la **Editura Polirom**, volumul „Cuvinte rare”.

Mădălina MORARU

## Proteste anti-guvernare în Iași

- manifestanții au scandat împotriva președintelui țării

Duminică, 15 ianuarie, în **Iași** au avut loc o serie de proteste inițiate de către tinerii liberali ieșeni. Acestea au fost primele din întreaga țară asumate de către o opoziție, liderii locali ai **Partidului Național Liberal**, **Relu Fenechiu** sau **Cristian Adomniței** fiind printre cei care au instigat oamenii să iasă în stradă și să protesteze împotriva guvernării.

### Hore și proteste

Dacă la protestul de la prînz au participat în jur de 250 de oameni și s-au limitat la scandări pașnice în **Piața Unirii**, după amiază protestatarii s-au întîlnit în aceeași zonă într-un număr considerabil mai mare și au plecat către **Campusul „Tudor Vladimirescu”**, scandînd împotriva guvernării și exprimîndu-și solidaritatea față de fostul subsecretar de stat al **Ministerului Sănătății**, **Raed Arafat**. Din **Tudor Vladimirescu** aceștia au pornit în jurul orei 16.00 către **Palatul Culturii**, strîngîndu-se un număr de aproximativ 300 de persoane. Pe drum, au îndemnat populația, în special pe cei tineri să li se alăture. Treptat însă, protestatarii s-au îndepărtat de la primele motive, manifestarea transformîndu-se în una directă împotriva președintelui țării **Traian Băsescu**, cu scandări aduse împotriva acestuia. „Păi cum de ce am venit aici...am venit să-l dăm jos pe Băsescu. Hoțul ăsta ne-a dus țara de rîpă. Nu mai ai cum să trăiești în România de astăzi cu o pensie ca a mea” a declarat **Angela Sava**, una dintre protestatari.

Ajuns din nou, la ora 17.00, în **Piața Unirii**, grupul care număra deja aproximativ 400 de persoane a cîntat imnul național în fața statuii lui **Cuza**, după care a format o horă, continuînd scandările împotriva președintelui. Și-au continuat protestele mărșăluind pe **Copou**, fiind păziți îndeaproape de echipaje ale **Poliției Locale** și **Jandarmeriei**, acțiunile acestora rămînînd însă pașnice pînă la final.

Protestele s-au alăturat celor inițiate de către opoziție în cele mai mari orașe ale țării.

Julian BÎRZOI







Cumpăna pe stil clasic

# Toate-s vechi, doar Anu-i Nou

Cu siguranță stră-moșii ruși nu petreceau trecerea dintre ani citind povești, dar parcă nici nu ni-i putem imagina altfel decât lângă bradul încă împodobit, pălăvrăgind. Brazi cu luminițe au fost și în Motor sau Skye pe 13, vineri, când singurele pălăvrăgeli au fost între petrecăreți și ospătari și s-au limitat la “un cocktail” sau “o bere, vă rog”. Restul a fost muzică.

A-ți petrece noaptea de **Revelion** într-un club nu a fost niciodată specialitatea mea, mai ales dacă stau să mă gândesc la banii de rezervare pe care ar trebui să-i plătesc. Cu aceeași sumă aș putea să iau trenul pînă la Ceplenița și să mă întorc acasă mulțumit...cu taxiul.

**Revelionul** pe stil vechi în **Soho** a sunat promițător la prima vedere, în special dacă adaugi în ecuație și intrarea liberă promisă pe afiș. Cu riscul programat în gânduri că aș putea să nu prind nici o masă, ajung pe la vreo nouă jumate. Odată intrat înăuntru, neliștea se transformă în rușinea că aș fi putut încurca zilele, deoarece în club mai erau doar două persoane care se pregăteau de plecare.

- „Și totuși nu mai vin moldovenii să-și sărbătorească anul nou?”
- prezentatorul și-a dat seama că ceasul bate ora 00.00 cu cinci secunde înainte de ora exactă

## 2012 în calendarul Iulian

- neliștea se transformă în rușinea că aș fi putut încurca zilele deoarece în club mai erau doar două persoane

Așezat la o masă din capăt cu vedere bună la singurul televizor, încerc să mă integrez în atmosferă așteptînd-o pe **Ioana**. Înarmat cu o bere și cu 400 de mesaje pe telefon, încerc să ignor luminile care sînt de părere că mi-ar sta mai bine cu niște desene tribale pe față. Văzînd că mă distrez așa de bine, cei de la club decid să schimbe postul de la televizor pe **Kiss TV**, la care cînta ăla cu chicka-bomb. Spre pierderea mea, nu am avut șansa să-l ascult deoarece boxele au avut loc doar pentru hiturile lui **Dj Radoo**.

### Ciocnire între pahare de plastic

După vreo cîteva zeci de mesaje, își fac apariția și primii petrecăreți, îmbrăcați așa cum se cuvine, la costum și cămașă albă în cazul bărbaților și tocure cu rochii scurte pentru femei. Ușa de la intrare se deschide pentru prima dată fără ca eu să înjur din cauza frigului. A ajuns **Ioana**. Cît

timp ne afundăm într-o discuție interminabilă despre sclipiciul de pe pernele din spatele nostru și termometrul dragostei care se tot încinge pe la televizor, își face apariția o barmanită care aprinde lumînarea de pe masă, semn că se apropie miezul nopții.

Un lucru foarte practic în **Soho** este podeaua, care de la intrare te ghidează cu niște leduri albastre, oferindu-ți șansa să te simți ca la o prezentare de modă, sau să găsești drumul către ieșire atunci cînd ai băut prea mult. De ele se bucură și tipul de la masa alăturată care tot insistă în a-și poza prietena în același cadru cu luminile. Poate că nu e vacanța pe care i-a promis-o anul trecut, dar e mai ieftin.

M-aș fi așteptat ca momentul zero, în care trecem în 2012, să fie celebrat cu vreo numărătoare inversă sau măcar vreo urare ceva, singurul indicu pe care l-am avut fiind doar schimbarea bruscă din *playlist*. Dar, doavda că efortul de a urca **Copoul** a meritat, a fost paharul de șampanie primit din partea casei. Bucuros că totuși am făcut o afacere bună, am ciocnit paharul încercînd să percep sunetul de plastic ca fiind de sticlă.

Iulian BÎRZOI

## Revelion pe Motor din trompete

- bluza pe care mi-am cumpărat-o special pentru prima seară încă nu o purtasem, deci eram gata să sărbătoresc încă o dată noul an

încă nu o purtasem, deci eram gata să sărbătoresc încă o dată noul an. Numai că nu am prevăzut că printre mesele din **Tudor** s-ar putea să mă ciocnesc și cu copii care credeau că pe mixurile Dj-ului trebuie să sară ca niște mingi pe terenul de fotbal. Unul dintr-un capăt și altul din celălalt.

### 2012 la bară

Cum sala era prea molesită, ca după un semnal de urgență pe care cineva îl trage cînd trenul are vreo problemă, peste 20 de petrecăreți de la mese s-au strîns pe ringul de dans, unde jocul mîinilor erau pașii cei mai importanți din coregrafie. Stilul cu pumnii strînși, ridicați spre tavan care executau morișca înainte și-napoi s-a instalat imediat, după ce l-a lansat fata în jurul căreia se învîrteau vreo cinci tipi cu creastă.

Și totuși, cuplurile care s-au strecurat printre tineri au dansat pe muzică house altfel, decît cu mîinile în aer. Soții **Radu** și **Carina** dansau legat, cu influențe latino, în timp ce

lîngă ei, cu mîinile în șolduri, fetița lor se uita la domnișoara blondă care s-a agățat de bară. Prestația ei a fost observată numai de Dj, în timp ce în loc să fie admirată, era mai degrabă trecută cu vederea de către moldovenii, ucrainienii sau lipovenii veniți să treacă în 2012 cu muzică lăutărească și cu băutură din partea casei. Numai că *shot*-urile gratuite nu au mai fost oferite. Și nici bărbați care să încingă sala cu chiote de bucurie.

S-a sărit și peste pregătirea de dinainte de intrarea în **Noul An**. Prezentatorul și-a dat seama că ceasul bate ora 00.00 cu cinci secunde înainte de ora exactă și atunci doar a strigat „La mulți ani!”. De întreținerea atmosferei aveau să se preocupe numai trei băieți de lîngă calul cu trompete, aproape de locul din care am petrecut seara de **Revelion** pe vechi. La cum săreau pe scaune, nici nu am crezut că nu o să-mi prindă o mișcare mai complexă peste cap.

Iulia CIUHU



Peste un minut se lansează artificii

## Rit de demult pe muzică nouă

- la pupitrul DJ-ului răsuna cîte-un „Davai, davai, davai”

Predasem cheia numerotată, îmi recuperasem haina cu zîmbetul blazat al garderobierului și senzația stranie de déjà vu tot nu dispăruse. „Abia ora două noaptea” pentru picioarele energice ce tocau ringul de dans din **Club Skye** și „deja tîrziu” pentru cei cîteva somnoroși printre care mă amestecasem la ieșire. „Da’ gata distracția?” se mira nelămurit sau doar zeflemist bodyguardul către cuplurile și singuraticii ce păraseau adăpostul întunerului din club. Ce nu știa el era că așteptasem o oră zorii amînați ai petrecerii, iar cei rămași abia se încălziseră cu prima țigară aprinsă.

„Revelionul rusesc” începuse ca o ieșire într-o cafenea, cu muzică, ce-i drept, mai hotărîtă în volum. Cînd m-am mutat din bar în clubul propriu-zis mă așteptam să înaintez buluc de petrecăreți înspre scena luminată stereotipic de jocurile de culori ale reflectoarelor. Însă canapelele s-au ocupat mult după ora deschiderii, cînd pe ring dansau, deloc timid, trei studențe pornite pe același soi de distracție de care m-am amuzat și în ajun de 1 ianuarie. Atmosfera era însă departe de încingeri antrenante. Muzica se răzgîia ca un copil năzuos între *beat*-uri de moment și *hit*-uri ale anilor ’90, recuperate din genunea demodării și reînviată cu un *bass* sacadat și două domnișoare urcate pe cuburi. Catifeaua stacojie care abia le acoperea trupurile mă făcea să cred că în astfel de detalii mărunte avea să se măsoare spiritul „rusesc” al petrecerii.

„Și totuși nu mai vin moldovenii să-și sărbătorească anul nou?”, mă întrebă amuzat **Lucian**, român pierdut sub lumini basarabene ca și mine. Numai bună a fost strigarea, căci mesele rezervate au început să se-nconjoare de cheflii, iar cei mai dezghețați migrau spre ringul de dans, făcînd opriri stângace pe lînga doi brazi împodobiți, mărturisire a unui **Crăciun** prelungit, și el, pe stil vechi.

Muzica începuse să vorbească rușeste, mișcările tinerelor basarabence se condimentau vădit și de la pupitrul DJ-ului răsuna cîte-un „Davai, davai, davai”, chemări la dans ce activau parcă vocile entuziaștilor moldoveni. Ora de vîrf s-a inventariat de două ori pe monitoare, iar pentru mine experiența revelionului deja se triplase pe 2012. Privind pe toate nivelele și separeurile clubului, vedeam împrăștiindu-se artificii ce ardeau agitat, apropiindu-se periculos de degetele celor înflăcărați de emoție și de efectul paharelor goale de pe mese. Flama bețișoarelor s-a retras în cadenta halucinantă a luminilor stroboscopice sub care aglomerația de dansatori pornea pași de dans popular pe ritmurile unui **50 Cent** basarabean.

Din paharul de **Apple Martini** luat pe bon de consumație, îmi rămăsese, de ceva timp, o felie de *lime*. Am abandonat-o cînd se făcuse „deja tîrziu”, deși era „abia ora două noaptea”. Revelionul nu mai era rușesc, mișcările deveniseră și mai voluptuoase, șampania era de mult stinsă cu vodcă, iar anul nou începuse deja de două ori, în limbi diferite, dar cu aceeași rețetă.

Anca TOMA



Revelionul rusesc nu s-a sărbătorit doar la Moscova



Dopul șampaniei nu a sărit ca pe 1 ianuarie

Chiar dacă seara de 31 decembrie din 2011 a fost încărcată cu glume și chef de petrecere, parcă ar fi fost cam nelalocul lui să îl pun pe unchiul **Cătălin** să danseze cu mătușa **Mariana** pe muzica **Madonnei** sau a **Innei**. Astfel că, după ce am primit invitația pe **Facebook** la **Revelionul** pe vechi organizat în club Motor, am acceptat propunerea și în plus, mi-am amintit că ținuta specială o am deja pregătită. Bluza pe care mi-am cumpărat-o special pentru prima seară din 2012



*Deslușirea planurilor manageriale*

# Iașul academic își schimbă actorii principali

● universitățile își aleg în săptămânile următoare conducere, la Politehnică și Arte cunosându-se deja candidații la funcția de rector ● aceștia vor fi aleși prin vot universal

În săptămânile care urmează, unversitățile ieșene vor da testul primelor alegeri prin vot universal, direct și secret, pentru a stabili structurile de conducere, de la nivelul departamentelor, pînă la componența Senat, sau pentru funcția de rector. Medicina este singura care a desfășurat deja alegerile, după acest sistem pe care chiar conducerea universității l-a sugerat ministerului. Însă, deși în urma referendumului a fost decisă implementarea sa, sistemul votului universal este însă unul pe care conducerea universităților ieșene îl consideră cel puțin complicat, fie că este vorba despre dificultatea de aplicare sau despre riscurile pe care le presupune, fiind un sistem care nu alege după calitate. Decizia este însă luată și universitățile așteaptă următoarele alegeri pentru a vedea dacă alianțele realizate în mandatul anterior pot să reziste votului întregului corp didactic și unei mîini de studenți.

În lunile aprilie și mai ale anului trecut, **Legea Educației Naționale (LEN)** a obligat universitățile să realizeze un referendum în rîndul cadrelor didactice și studenților cu drept de vot din structurile de conducere, pentru a stabili metoda prin care se va alege rectorul instituției. Conform articolului 209 din **LEN**, rectorul instituției de învățămînt superior se putea alege fie „pe baza unui concurs public, în baza unei metodologii aprobate de senatul universitar nou-ales, conformă cu prezenta lege” fie printr-un „vot universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare din cadrul universității și al reprezentanților studenților din senatul universitar și din consiliile facultăților”.

În urma acestui vot, toate universitățile din **Iași** și majoritatea instituțiilor de învățămînt superior din țară au ales să își desemneze rectorul prin vot universal, secret, direct și egal al tuturor cadrelor didactice cu normă întreagă care profesează în universitate, plus al stu-

denților din structurile de conducere. Acest lucru a adus o schimbare în metodologia alegerilor, mutînd atenția asupra cantității și nu a calității votului care se aplica înainte. În acest moment, orice cadru didactic care întrunește cerințele pentru a-și depune candidatura la funcția de rector sau pentru o poziție în **Senatul** universității o poate obține dacă are un anumit număr de simpatizanți, indiferent de pregătirea acestuia pentru funcția respectivă. „Metoda este în mare aceeași doar că este o infrastructură mai mare care trebuie organizată. Este într-adevăr mai dificilă organizarea, dar oamenii știu în mare cine sînt alături de ei”, a declarat prof. univ. dr. **Ion Giurmă**, rectorul **Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” (UTI)** din Iași.

La polul opus, secretarul științific al **Senatului** de la **UTI**, prof. univ. dr. **Gelu-Dan Gălușcă**, remarcă faptul că votul universal, chiar dacă a fost adoptat de majoritate prin referendum, ridică anumite probleme de calitate a oame-

nilor care vor ajunge în structurile de conducere, fie că vorbim de consiliile facultăților sau chiar în **Senat**. „E un dicton latin: «legea este vocea poporului». Părerea mea este că nu întotdeauna votul universal poate avea cele mai bune rezultate, mai ales într-o sferă academică unde trebuie să alegi cele mai înalte compentente. Dați-mi voie să vă spun că nu se prea se știe cine cu cine votează. Surprizele sînt suficient de multe, în orice caz. Eu vă pot spune, spre exemplu, la Craiova în senatul universității sînt suficient de mulți asistenți și șefi de lucrări care nu au nici o valoare. Deocamdată. Poate ieși absolut orice în urma voturilor, nu neapărat calitatea poate prima.”

## Procedura, pe calendar

În fiecare universitate este desemnată cîte o **Comisie Electorală Centrală (CEC)** care trebuie să primească toate candidaturile cît și toate listele cu rezultate din partea fiecărei facultăți în parte și să valideze rezultatele. Totodată, aceasta trebuie să se asigure de buna desfășurare a alegerilor. În acest sens, **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)** din **Iași** și-a luat o precauție suplimentară. „Ca să fie totul în regulă va fi un reprezentant al sindicatului și un jurist la fiecare comisie de alegeri, cît și președintele sindicatului pe universitate, deci nu sînt probleme cu sistemul de alegeri. Noi putem realiza foarte ușor listele nominale cu personalul titular didactic și de cercetare ca totul să se desfășoare cît mai în regulă. Probabil că apar ceva dificultăți la votul studenților, pentru că sînt unele facultăți care au mulți studenți care trebuie să voteze”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Ișan**, rectorul **Universității „Alexandru Ioan Cuza”** din **Iași**. În afara **Comisiei Electorale Centrale** sînt desemnate comisii la nivelul fiecărei facultăți care se asigură de buna desfășurare a alegerilor.

Spre exemplu, în cazul **UAIC**, prima oară au loc întîlnirile adunărilor generale la nivelul



*Senatul se pregătește de noi membri*

fiecărei facultăți care desemnează membrii consiliului facultății și se propun candidați pentru ocuparea locurilor din **Senat** (16-18 ianuarie). După ce are loc sesiunea de votare, listele sînt trimise pentru validare către **CEC**, împreună cu numărul complet de voturi pentru fiecare candidat. În aceeași perioadă au loc și adunările generale ale studenților în universități care au ca rol stabilirea celor care vor lua parte din deciziile consiliilor facultăților și a **Senatului**. Între 23-27 ianuarie, candidații la funcția de rector își depun oficial candidaturile la **CEC**, însoțite de CV-uri și de planuri manageriale care vor fi publicate pe site-ul universității pînă la terminarea perioadei de depunere. Tot pe 23 ianuarie, adunarea generală a personalului didactic și de cercetare din universitate se întrunește pentru a stabili, din propunerile trimise către **CEC** membrii care vor alcătui **Senatul** instituției de învățămînt superior. Tot atunci se aleg și reprezentanții studenților în **Senat**, tot prin vot universal. De remarcat este faptul că structura **Senatului** este prestabilită, în cazul **UAIC** existînd 68 de membri, 51 cadre didactice sau cercetători, dintre care șase de la **Facultatea de Economie și Administrare a Afacerilor (FEAA)**, șase de la **Facultatea de Litere**, doar unul de la **Facultatea de Teologie Romano-Catolică**, cîte trei de la celelalte facultăți și unul de la **Centrul de Studii Europene, Departamentul interdisciplinar de științe exacte, de științe socio-umane** și unul de la **Departamentul de Pregătire a Personalului Didactic**. Restul de 17 locuri le revin studenților, cîte unul de la fiecare facultate, trei fiind de la **FEAA** și cîte unul de la celelalte facultăți.

Pe 3 februarie se alege rectorul care trebuie să fie confirmat de către minister, în timp ce președintele **Senatului** este ales prin vot secret de către membrii care alcătuiesc structura, la data de 9 februarie. Același procedeu se repetă la nivelul fiecărui departament sau facultate, decanii fiind numiți în funcție de către rector. Totodată, rectorul și decanii își numesc prorectori și prodecani, cei din urmă fiind aleși din rîndul profesorilor cu normă întreagă din facultatea respectivă.

## Medicina, universală cu tradiție

**Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa”** este singura instituție de învățămînt superior din **Iași** care a trecut deja prin procesul alegerilor. La data de 16 decembrie, 800 de studenți și cadre didactice și-au exprimat opțiunile privind reprezentanții în structurile de conducere cît și a rectorului. Astfel, prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**, fostul rector, a cîștigat un nou mandat, acumulînd 480 de voturi

din partea cadrelor didactice și 19 de la studenți, în timp ce contracandidatul său, prof. univ. dr. **Ștefan Georgescu**, a primit 208 de voturi din partea colegiului academic și doar șase de la studenții cu drept de vot.

Acesta nu este însă singurul an în care la **UMF** s-au desfășurat alegeri bazate pe vot universal. „Și alegerile trecute au fost tot prin vot universal, deci noi am fost singura universitate din țară care am avut experiență în acest domeniu, fiind deja o tradiție. Tot noi i-am propus ministrului în **Legea Educației** să introducă aceasta posibilitate și a acceptat, pentru că în primul proiect de lege era numai varianta alegerii prin concurs. În următorii ani, nu vom face altceva decît să continuăm construcția pe care am început-o, și cred că votul care a fost dat a arătat că este decizia este acceptată de o majoritate consistentă din universitate și asta este un lucru important”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**, rectorul **UMF**.

În cazul celorlalte universități ieșene, situația este încă incertă în ceea ce privește candidații la funcția de rector. Dacă la **UTI** și-au anunțat candidaturile prof. univ. dr. **Alexandru Sălceanu**, prof. univ. dr. **Ion Giurmă** și prof. univ. dr. **Corneliu Munteanu** și alegerile vor avea loc săptămîna viitoare, pe 20 ianuarie, la **UAIC** doar prof. univ. dr. **Vasile Ișan** și-a anunțat candidatura, în condițiile în care alegerile au loc pe 3 februarie. La **Universitatea de Arte „George Enescu”** alegerile vor avea loc marți, pe 18 ianuarie și sînt doi candidați, prof. univ. dr. **Atena Elena Simionescu** și prof. univ. dr. **Dan Prepelican**. Cea mai neclară situație este, în schimb, la **Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad”**, unde actualul rector, prof. univ. dr. **Gerard Jităreanu**, este la capătul celui de-al doilea mandat și nu va mai putea candida. În absența acestuia se speculează faptul că pentru sefia instituției de învățămînt superior vor concura prof. univ. dr. **Valeriu V. Cotea**, prorector cu activitatea științifică, și prof. univ. dr. **Vasile Vîntu**, prorectorul cu activitatea didactică. Nici unul dintre aceștia nu și-a anunțat însă oficial candidatura pentru alegerile care se vor desfășura la mijlocul lunii februarie.

\*\*\*

Indiferent de rezultatele alegerilor, comunitatea academică ieșeană trece printr-o serie de schimbări promise de legea educației, dar aplicate cu jumătăți de măsură. Oricine ar ocupa scaunul de rector al principalelor instituții de învățămînt superior din țară, nu o va putea face fără acordul ministrului. Universitățile sînt îndemnate și în 2012 să creadă că au autonomie. O autonomie supravegheată.

**Cătălin HOPULELE**



**Nasul.tv**

prezintă

## REVOLUȚIA MULTIMEDIA



**Radu Moraru**  
despre presă  
și libertate

Întîlnire cu studenții  
și fanii emisiunii Nasul

Marti, 17 ianuarie 2012, ora 13<sup>00</sup>, Aula Magna a Universității "Petre Andrei"

**www.nasul.tv**





# Ultima cină pentru gazetaria zeloasă

Ei n-au fost niciodată favoriții mulțimilor. Iar pe la finele ultimului an s-au pus într-o voce colectivă din ce în ce mai multe păcate pe seama ziaristilor autohtoni. În busculada istoriei recente, cert este că prea puțini au rămas nepătați, dacă nu negru pe alb, măcar pe firul conștiinței. Întrebarea care merită pusă însă este în ce măsură putem vorbi de jurnalismul românesc ca de un tot unitar.

## Decalogul, pe surse

● cîtă vreme mai avem măcar un pumn de oameni cățarați pe niște idealuri nu putem să spunem că presa românească nu are credibilitate

În ultima perioadă, indivizi care nu ar fi trebuit să fi absolvit liceul încep să își dea cu părerea despre presă. Să spună că ei nu cred că lucrurile se fac bine, că sînt doar mizerii, că sînt doar comenzi politice și că presa românească nu îi reprezintă pe ei, cetățeni ai **României**. Lor le-am sugera, intim și personal, să emigreze.

Însă tot în ultima perioadă au apărut voci, atît din presă cît și din afara ei, care acuză la modul dur activitatea jurnaliștilor din țară. Îi împart în categorii: cei care primesc bani de la marile corporații, de la putere, de la opoziție, sclavii patronilor, lașii sau descultii. Afirmații cu care nu putem decît să fim de acord, pentru că presa suferă un declin înspăimîntător.

Problema tuturor specialiștilor, atît a celor avizați cît și a celor cu diploma de bacalaureat obținută online, este că au uitat o categorie importantă: cei cărora încă le pasă.

Ei nu fac parte din breasla îndatoraților. Nu răspund decît în fața conștiinței, bunului simț, pixelui și foi din buzunar. Și-au dat seama demult că în presă nu există victorii, ci duci o luptă continuă și că cel mai bun lucru la care poți spera este să te urci pe-un ideal și să te opui normalității de acolo. Pentru că ceea ce vedem în jurul nostru, ceea ce unii au ajuns să acuze, a devenit din păcate normalitate.

Dar cîtă vreme mai avem măcar un pumn de oameni cățarați pe niște idealuri nu putem, dinăuntru industriei sau

- în ultima perioadă au apărut voci, atît din presă cît și din afara ei, care acuză la modul dur activitatea jurnaliștilor din țară
- bătălia pentru credibilitate este pierdută pe mai multe fronturi

din afară, să spunem că presa românească nu are credibilitate. Cîtă vreme ei încă se mai zbat pe meleagurile noastre refuzînd să plece, nu au căzut în extreme și nici s-au lăsat reduși la tăcere, generalizările sînt pentru orbi.

Vă aduceți aminte cînd a fost ultima oară cînd s-a ridicat cineva în picioare ca să laude ceva bun făcut de presă? Pe oamenii de calitate care-și rup bugii pe teren? Eu nu.

Cătălin HOPULELE

## Ultima bătaie pe umăr

Eu n-am crezut niciodată în jurnalism. Cel puțin nu în calitățile lui salutare pentru spiritul vreunui neam, în moralității cu condei sau în falșii profetii care fură pupilele prozelitilor. Am crezut însă întotdeauna că nu se pot face generalizări exhaustive în ceea ce privește un grup atît de eterogen de indivizi uniți mult mai mult de etichete împușcate din exterior decît de cele ce transpar prin epidermă.

Am să mă prosternez pînă la capăt la picioarele unui idealism de bun simț corelat cu crezul că indiferent cîte pante descendente sau compromisuri putrede ar rîncezi nucleul acestei meserii, invariabil vor rămîne la birouri tocite oameni pregătiți ori cînd moralmente să-și strîngă capsatorul și carnetelul de notite într-o cutie de carton înainte să plece capul în fața unui cap de rubrică semnat în alb. Și știm că au fost destui care și-au adunat curajul să pună punct cînd a trebuit.

Vineri, pe 13, televiziunile și ziarele s-au pregătît fără preget de revoluție, după numărul rămas incert de indivizi strînși în fața **Cotroceniului**. Buletinele de știri le-au dat oamenilor mai departe scandalurile și nemulțumirile, iar ziarele titrează încă fiecare modificare a cursului evenimentelor. Probabil că la finalul zilei, indiferent de dezbaterile sterile despre statutul jurnalismului și forma sau existența coloanei lui vertebrale, va trebui să cîntărim greutatea și importanța unui subiect de presă de interes național și un talk-show cotidian despre mult deterioratul subiect al corupției. Dacă o ierarhie a meșteșugurilor vîndute pe 30 de arginți va începe vreo dată cu gazetăria, logica elementară ar dicta că toate celelalte ar fi mai cinstite de atît. Poate atunci nici n-ar mai fi fost mare lucru de dezbătut vineri seara.

Alexandra PANAETE



Păcătoșii din redacțiile de ziar

## Morala tocurilor cui

● meseria noastră pare vie și fără asfîmpăr, dar e bolnavă pe dinăuntru și nu recunoaște

Purta ghetele comunismului numai pe drumuri bătătorite de cei care știau ce și cît de mult are voie să spună. Părea tremurătoare sub frustrările unei tăceri impuse cu pumnul programelor dedicate primilor tovarăși în stat. Avea ceva de spus și își fuma țigările filtrate cu greața unei dezamăgiri de sine însăși. Pînă cînd i s-au tăiat lanțurile, pînă cînd a început să crească în mîinile celor care îi doreau de mult eliberarea.

Nu mai poartă ghetе azi, se plimbă pe tocuri și de asta nici nu mai face teren ca mai demult, așteptîndu-i pe alții să se înfunde-n noroiul scandalurilor pînă la genunchi, să mai prindă și ea cîte-un pompierism ridicol numai bun de tocat săptămîni întregi pe prima pagină. Pare vie și fără asfîmpăr, dar e bolnavă pe dinăuntru și nu recunoaște, ca să n-o întrebe nimeni de ce-a ajuns așa. Fără responsabilitatea a ce spune sau scrie, fără bătrînul spirit liber și pasionat, fără conștiința faptului că ceea ce pune pe hîrtia de tipograf sau în spațiul virtual colcăind de cititori neinstruiți e o

răspundere statornicită nu în legitimații frumos ștampilate, ci în respectul față de cei pentru care se presupune că muncește. Și pe care ori i-a uitat, ori le-a furat pînă și lor pretenția la ceva mai mult decît afectări patetice, documentări la mila relațiilor publice și adevăruri trunchiate de procente mult prea mari de îndoială și favoritisme politice.

E o tînră tînguitoare și apatică presa noastră. Se-upleacă asupra unor controverse care-au pierdut de mult suflul anchetelor jurnalistice pe care unii le regretă, alții nu le cunosc și doar cîțiva mai știu să le croiască în cerneala rotativei. S-a lăsat de vicii și acum își inundă plămînii de fumul cremos din țigarile fără filtru ale alto-rra. Era o doamnă timorată de respectul față de fapte și oameni, presa noastră. Din puținul avînt spre un jurnalism dedicat ce i-a rămas mai mușcă, însă, prea rar și cu o incisivitate dictată de idile și politici în care pînă și ea a încetat să mai creadă.

Anca TOMA

## Cine mușcă din cota de piață

● tindem să credem că informația este un troc

Ne-am obișnuit să ne măsurăm timpul în portii mari de bancnote pe care le pierdem printr-un buzunar non-valoric. Totuși, n-am putea uita niciodată că orice am face se naște din nevoi care ne-ar defini ca ființe dornice de mai mult. Mai presus de toate, știm că totul este o afacere. Dacă pînă nu de mult puteam spune că mai avem un singur lucru pe care nu îl putem vinde, ci pe care doar îl primim de la alții, acum tindem să credem că informația este un troc.

Îmi amintesc cum în urmă cu jumătate de deceniu credeam că orice chintesență stă în foile unei cărți sau ale unui ziar și mai ales în cei care reușesc să scrie. Jurnalistul a fost întotdeauna filologul care stăpînea paginile mîzgilite de alții cu minciuni, și pe care le transforma în adevăruri de împărțit. Era vremea în care cu o agendă în mînă și cu o

geantă pe umăr reușea să îi învețe pe avocați ce este dreptatea și pe războinici ce înseamnă să lupti pentru a câștiga. Și nu, nu câștiga bani, ci vorbea altora despre ce înseamnă să fii demn.

Însă nu a vorbit mult, iar adevărul a uitat să mai aibă consistență. Jurnalistul a rămas doar cel care își umple paginile de ziar și care își uită mereu agenda agățată de vreo speranță și pe care o înlocuiește cu tehnologia. Și nu mai surprinde esențialul, ci își trece ochii emfazic prin actualitate, alege să tacă atunci cînd s-ar putea rupe de multime și își drege vocea ca să nu fie auzit.

Dacă mai există o șansă ca să își ridice privirea din cazanul decăderii, jurnalismul trebuie să își rupă ultima foaie din agenda și să o înrămeze. Nu pentru aduceri aminte, ci doar ca să nu se mai repete niciodată ultima experiență.

Mădălina OLARIU



## Pinnochio, mîncat de lup

● de abia ne descurcăm cu papucii care se rup lunar și cu bateriile de la reportofon

Nu se fac seriale în regulă despre noi, ca **Grey's Anatomy** sau **CSI**, încît să se întipărească în capul vreunui adolescent fără teme pentru acasă răspunsul la ce va face în viață. Nu avem *week-end*-uri libere pentru a recupera somnul pierdut pe undeva prin redacție și nici măcar nu sîntem plătiți cu cît am vrea. De abia ne descurcăm cu papucii care se rup lunar și bateriile de la reportofon, iar mîncarea de la fast-food devine din ce în ce mai costisitoare. Stresul ne cunoaște toate secretele.

De obicei, dacă întrebi un jurnalist de ce nu renunță, cel mai probabil îți va spune că pasiunea este cea care îl împiedică; dar nu e asta. Este vorba de puterea pe care o dobîndești odată cu legitimația de presă. Și după cum cunoaștem vechiul clișeu, puterea aduce cu sine responsabilitate. Din păcate, nu toți s-au uitat la **Spiderman**, bătălia pentru credibilitate fiind pierdută pe mai multe fronturi – începînd cu printrul care a fost cucerit de către tabloide-

le promovatoare de nuliități și încheind cu Internetul, unde cu greu mai poți face diferența între un jurnalist veritabil și un blogger.

Îmi amintesc de un profesor care ne povestea despre cum erau priviți jurnaliștii pe vremea sa. Cică lumea te oprea pe stradă să-ți ceară ajutorul cu tot felul de probleme, iar de la bar cu greu erai lăsat să pleci cu berea plătită. Astăzi însă, dacă vrei să stai de vorbă cu un nene la piață și nu ești de la **Pro TV** înarmat cu un cameraman în spate, nici nu se va uita la tine. Ba mai mult, îți va bate apropo-ul că nu l-ai protejat cînd avea cea mai mare nevoie și te va alunga aruncînd cu cartofi după tine.

Într-o altă ordine de idei, povestea noastră seamănă cu lecția din clasa a doua din manualul de limba română, cea cu fiul de cioban. Presa din **România** a ajuns să strige de prea multe ori „lupul”, iar cînd acesta și-a făcut apariția cu adevărat, nimănui nu i-a mai păsat.

Iulian BÎRZOI





## Odă în perimetru antic

Trupele care și-au început cariera în garaje aglomerate, îmbâcsite de fum n-au fost niciodată o legendă urbană născută undeva prin anii '60. Și acum boemii cu plete își caută săli de repetiții în foste fabrici de confecții și cămăruțe întunecoase. În Iași, rockerii studenți apar ca niște reîncarnări entuziaste ale unui spirit îngropat undeva într-o cutie cu plăci de vinil.

N-ai zice că sînt cîteva grade cu minus afară și respirația îngheață în a-buri sticloși cînd vorbește **Alex** despre prima lui dragoste. Glasul nu-i este iute însă din felul în care povestește despre ea răzbat dedesubturile palpitate ale unei adevărate pasiuni. S-a întunecat de ceva vreme și singurul adăpost pe care-l găsim e o circumă friguroasă, unde ne amestecăm printre scornelile gălăgioase și triviale ale unor sfătoși aghesmuți de ger și de vinurile fierțe care vin și pleacă.

De loc **Botoșani**, cei cinci băieți din trupa **Scum** ar vorbi cu aceeași împătımire cu care o face **Alex Balmoș** despre ritmuri, dorul de repetiții sau despre inspirația pe care o culeg de ici colo. Comun tinerilor de clasa a zecea care au început ceea ce părea o un moft adolescentin cu nume englezesc străin părinților, a fost pasiunea pentru un instrument. „De fapt, de aici am și pornit, de la faptul că fiecare știa să facă ceva și încă bine”, își amintește **Alex**, amuzat de gândul că primul lui set de tobe au fost pernele de-acasă, cea mai silențioasă alternativă la bateria care avea, mai tîrziu, să stîrneasca multe bătăi în calorifer.

Ciocolata caldă de pe masă începe să resimtă vîntul rece ce fluieră prin

# Iașul rockului de subsol

● Grind 25 a început ca o melodie în care fiecare trebuia să scrie cîte un vers sau să învețe un acord ● Scum e un mix de tonuri, de orașe, de spirite tari ce cred în instrumentele care i-au ales pe ei și nu invers

## Cu plecare din nirvana

● cei cinci entuziaști din trupă, nu-și găsesc ușor adăpost după pofta repetițiilor

geamul prea crăpat al barului bătrînesc în care ne-am găsit să spunem povești tinere.

Nici ei, cei cinci entuziaști din **Scum**, nu-și găsesc ușor adăpost după pofta repetițiilor. Mai are **Iașul** cîteva săli prietenoase însă problema lor e faptul că au un chitarist și-un vocalist în **Cluj**, restul își duc facultatea în **Iași** și totîi vin din **Botoșani**.

Ca să-și amintească de ultimul concert sau ultima dată cînd s-au văzut pe-o scenă, **Alex** scoate telefonul și-mi caută o lămurire. „De obicei țin amintirile plăcute pe-aici. Uite afișul – 14 octombrie, era lansarea albumului Voodoo, de la Trooper. Îți dai seama acum și tu...”, îmi spune el, cu unicul regret pe care-l are legat de trupa lor. În ultima vreme repetă în garajul lui **Stefan**, unul din chitariști, însă vecinii nu s-au declarat fani. „În principal eu repetam în subsolul tapetat cu cauciucuri și perne cît cuprinde, să nu se audă”, îmi explică toboșarul cu un zîmbet ce traduce însuflețirea cu care cîntă.

Unul din „politicienii” pamfletari de la o masă pleacă în saluturi sănătoase. Dar **Alex** nu-și uită gândul și-mi mărturisește că **Scum** nu e definit de un gen, ci mai degrabă luptă să defi-

nească unul. „Noi sîntem mai mult alternative, pentru că ne plac trupe care-l adoptă, dar culegem ce-i mai bun și din grunge, heavy metal, pînă la operă”, îmi spune el cu încîntarea dorinței de originalitate care-i încearcă pe toți.

### Odaia tapițată cu cauciuc

Parcă nu-i sună bine titlul de „cover band”, deși începuturile lor respirau din greu a **Nirvana**. Convinși că fiecare e deosebit în felul lui și asta se citește în muzica pe care o face, **Alex** e artistul acela care nu se vrea artist, deși tot ce spune e însoțit de reprezentatii mute la cîte-o chitară sau un set de tobe nevăzut.

„Să știi să împaci publicul și asta ajunge să te împace pe tine”, spune el, ca-ntr-o rețetă neoficială a stării de mulțumire cu muzica făcută bine. **Scum** e un puzzle din toate punctele de vedere. Un mix de tonuri, de orașe, de spirite tari ce cred în instrumentele care i-au ales pe ei și nu invers. „Lumea se-ntîmplă și n-ai de ales”, cîntau **Luna Amară**.

Așa e și cu muzica lor, ce-și așteaptă, încă, vremea. Cînd lumea va fi pregătită să asculte pînă la capăt.

Anca TOMA



Thom York în variantă feminină

anul trecut în **Iași** și căuta să cînte într-o trupă pentru că „facultatea nu e de ajuns, nu m-am simțit niciodată destul de împlinită dacă n-am avut ocazia să cînt. Mi-aduc aminte cînd îmi povesteau colegele mele de cameră anul trecut că repetam piese gîngurind prin somn”, chicoteste **Iulia**.

Primul concert l-au avut în decembrie 2011, după aproape un an de repetiții. Au cîntat în **Tavernă** și nu s-a cunoscut în ritmul vocii tinerei soliste ori din continuitatea instrumentalului că se aflau pentru prima dată în fața unui public sub această titulatură.

Și dovadă atunci a fost bisul și barul întunecos plin ochi de pletosi cu ținte și insomniaci în cămăși cadrilate.

Alexandra PANAETE



„La nivel de versuri preferăm expresivitatea, iar mesajul trebuie să fie subtil, dar și inteligibil”

## Studentie în husa de chitară

● Vlad crede că talentul există în orice persoană, însă trebuie să fie descoperit și dozat cu pricepere

În timp ce nu mai contenește să răspundă urărilor de ziua lui la telefon, îmi amintesc că acum cîțiva ani, știam că viața lui **Vlad** nu se măsoară în secunde sau minute, ci în corzi. Era mîndru că își poate categorisi colegii de trupă după numărul corzilor instrumentului la care cîntă sau după înălțimea notelor.

„Fiecare își are locul său în trupă. Acum aștept ca din toamnă să vină și chitaristul meu la facultate să putem reîncepe repetițiile”, spune în timp ce numără în gînd lunile pînă să își scoată instrumentele din husă.

### Formație românească și stil britanic

**Grind 25** a început ca o melodie în care fiecare trebuia să scrie cîte un vers sau să învețe un acord, iar acum consideră că este o mîndrie să fii chemat la orice concert, oricît de restrîns ar fi. „Știi cum e, experiența contează și cred că am reușit să acumulăm măcar puțină.” S-au format cu gîndul că se vor dezvolta pe parcurs și că stilul se descoperă în timp. „La nivel de muzică, adoptăm un stil britanic 100%, la nivel de versuri preferăm expresivitatea, iar mesajul trebuie să fie subtil, dar și inteligibil”.

**Vlad** e conștient că în muzică e la fel ca în viață, dacă nu te energizezi și nu încerci să te menții cît mai sus, cu siguranță există alții care vor face asta. Poate de aceea, își împarte timpul între a fi lider de trupă, chitarist și student și reușește să le îmbine pe toate trei asemenea unui cîntec cu prea multe acorduri.

Mai greu e cînd apar cele cu bare. Recunoaște că nu ar putea reuși fără muze și zîmbește cu gîndul că o întreagă melodie ar putea gravita în jurul lor. „De obicei cînd scriu o piesă am în minte genul de fată care îți poate provoca tornade în imaginație

și astfel ies comparații tot mai inedite. Însă orice melodie are versuri care se îmbină în mod defect cu realitatea”, îmi creionează dînd din degete ritmic pe spatele chitării.

### Versuri inspirate de zile ploioase

Chiar dacă trupa s-a născut la **Piatra Neamț**, unde cîntecele de munte sînt la ele acasă, **Vlad** își dorește să devină cunoscută și în **Iași**, pentru că „trebuie să lași ceva în fiecare loc prin care treci.” Oftează atunci cînd își reamintește de nopțile în care repetau fără să mai țină șirul orelor. Se reuniau într-o casă destinată muzicii, cu magazin de instrumente la parter și studio de înregistrări, iar atmosfera de acolo era imposibil să nu-i țintuiască zile întregi cu instrumentele în mînă.

De multe ori, în acele nopți de ianuarie și februarie se nășteau versurile care mai tîrziu își căutau melodia printre degetele băieților din trupă. „Melodiile se nasc ca o alternanță de gînduri de pe urma muzei însă nu e ceva palpabil”, zîmbește în timp ce îmi arată două acorduri pe chitară. Pasiunea pentru chitară a început ca un substituent al jocurilor pe calculator, însă pentru el era mult mai ușor să învețe cum să țină chitara în brațe decît cum să își învingă un adversar imaginar.

**Vlad** crede că talentul există în orice persoană însă trebuie să fie descoperit și dozat cu pricepere. Și dacă el a renunțat la jocurile pe calculator în favoarea jocului cu corzile, înseamnă că spiritul trupei va continua să existe și în **Iași**. Altfel, degetele lor nu ar mai avea loc pe griff-ul nici unei chitări.

Mădălina OLARIU

## Progresiști în Zona Industrială

● în studio-ul strîmt de la ultimul etaj al clădirii imense IașiTex din Bularga instrumentele abia încap

**Iulia** ridică ochii în tavanul pătat și-și numără în șoaptă pe degete examenele de săptămîna viitoare. Nu de alta dar, dacă va fi prea aglomerată cu facultatea, va trebui să amîne repetițiile cu trupa pînă cînd va fi mai liberă.

„Rămîne pe săptămîna viitoare, băieți, tot sîmbătă, că scap de examene pe vineri”, hotărăște tînăra studentă la **Litere**. E solistă în **Ten Years Gone** de prin martie anul trecut și cea mai tînără printre colegii de trupă. Tînăra șatenă căreia nu i se distinge pic de accent românesc cînd interpretează piese de la **U2** sau **Radiohead** cîntă din clasa a IX-a cînd a început să susțină concerte cu o formație de blues din **Roman**. Și nici acum nu are nici o problemă cu faptul că „mereu am lucrat cu băieți cu cel puțin 7-10 ani mai mari și cu toate astea nu m-am simțit niciodată exclusă. Partea bună e că asta a însemnat pînă acum că își cunosc meseria”, mă asigură tînăra care zîmbește copilăresc. **Ten Years Gone** e numele unei piese de la **Led Zeppelin**, o veche și statornică pasiune a lui **Bogdan**, basistul trupei, care înregistrează *cover*-uri la piese

**Led Zeppelin** și **Pink Floyd** de cîțiva ani încoace. Ultima formulă s-a cizelat în ultima parte a anului trecut de cînd piesele alese pentru reinterpretare s-au înscris în majoritate în genul *progressive rock* și *metal*.

### Porniți de zece ani

**Iulian**, unul din cei doi chitariști, și **Emanuel** de la clape, veteranul trupei au cîntat ani de-a rîndul cu **Acvila**, trupa ieșeană îngropată în legendele urbane ale orașului care s-a destrămat pe la începutul anilor 2000.

În studio-ul strîmt de la ultimul etaj al clădirii imense **IașiTex** din **Bularga** instrumentele abia încap, dar „Jerusalem” a lui **Anouk** pe vocea caldă a Iuliei face pereții subțiri să vibreze în acordurile instrumentelor pe care încep să le împacheteze meticolous la finalul fiecărei repetiții.

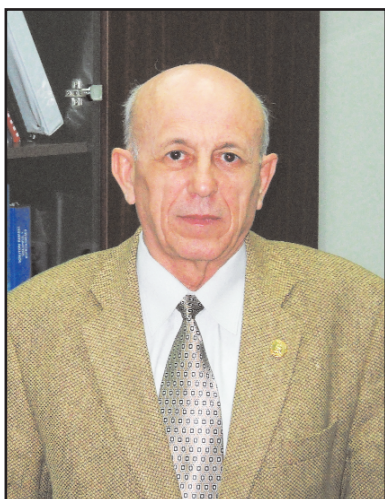
„Noi repetăm în studio-ul celor de la Bucovina, dar îl pun la dispoziția trupelor care au nevoie de o sală de repetiții”, mă lămurește studenta la finalul repetițiilor. Îmi povestește emoționată de timpurile cînd ajunsese



**F**uncția de rector al Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” este, în prezent, cea mai disputată dintre toate cele ale instituțiilor de învățământ superior din Iași. Cu trei candidaturi anunțate și cu trei programe diferite, pe 20 ianuarie, electoratul politehnist este pus în fața unei alegeri grele. Acestea interviuri sînt primele dintr-o serie în care vom încerca să prezentăm viziunile manageriale pe care le au principalii candidați la funcția de rector la universitățile de stat din Iași.

## Relația cu tineretul mă întinerește și pe mine

• interviu cu prof. univ. dr. Ion GIURMĂ



„În intrările noastre noi nu mizăm pe comerț”

**OPINIA VECHIE.: Dacă rectorul preia și atribuțiile unui manager, universitatea devine o afacere?**

**ION GIURMĂ:** Nu, universitatea este o instituție publică și ea trebuie să funcționeze ca o instituție publică. Trebuie însă să pornim de la contextul actual în care se află universitatea noastră. Este performantă, între primele 12 din țară, pe locul 6 din peste 100 de universități. Prin urmare, trebuie să pregătim specialiști în domeniul tehnic care să fie performanți și să facem și cercetare științifică performantă. Aș spune că este o universitate omogenă, care are 14 domenii de studiu. Iar pe viitor ne propunem să ne menținem acolo unde sîntem, mai multe nu putem.

**Managerul trebuie să urmărească atent intrările și ieșirile din universitate**

**O.V.: Și atunci cum priviți dumneavoastră atribuțiile unui rector-manager?**

**I.G.:** Managerul trebuie, alături de administrație, să urmărească foarte atent intrările și ieșirile din universitate, ca un gospodar acasă. Și, în privința asta, am dovedit-o în acești patru ani de criză că sîntem buni manageri pentru că ne aflăm într-o situație favorabilă. Intrările sînt mult mai mari decît ieșirile, deci noi stăm foarte bine la finantarea de bază. Chiar dacă ne vin banii cu întârziere, noi încărcăm cardurile, dăm banii la oameni. Nu au fost probleme niciodată și stăm foarte bine și la veniturile proprii pentru că avem foarte mulți bani care sînt împrumutați în proiectele structurale pe care le derulăm în universitate.

**O.V.: Într-un clasament realizat anul trecut s-a arătat că majoritatea rectorilor ieșeni au publicat un număr relativ mic de lucrări în reviste de specialitate. Cît de important este a-**

**cest criteriu de „cercetător productiv”?**

**I.G.:** Este foarte important, fiindcă pe funcția asta trebuie să fie pusă o personalitate. Adică un om care este recunoscut, nu numai după lucrările ISI (Information Sciences Institute). Eu mă consider un profesor performant, fără modestie. Am o activitate științifică dezvoltată și contează acest lucru pentru că se uită la poziția recoturoului și cei din spate. Nu poți să vii la conducerea Universității Tehnice, care are mari personalități, unde sînt mulți alții cu mult mai performanți ca mine, fără a fi performant.

**O.V.: Conform Legii Educației, universitatea poate înființa, începînd cu anul în curs, societăți comerciale. În ce măsură este aceasta o oportunitate realizabilă în mandatul dumnevoastră?**

**I.G.:** În intrările noastre noi nu mizăm pe comerț. Sîntem o universitate performantă, deci trebuie să facem educație de înaltă calitate și să facem cercetare științifică. Nouă ne vin venituri pe studenți-echivalenți și de aceea vrem să atragem cît mai mulți tineri. Pentru aceasta trebuie să avem toate programele de studii acreditate, ca diplomele absolvenților noștri să fie recunoscute în toată lumea așa cum sînt. Trebuie să ne vină bani și pe cercetare științifică, și ne vin de aici, din venituri proprii și nu din închirieri și din societăți comerciale că noi nu facem comerț. Cu toate că cercetarea științifică a scăzut în ultimul timp față de cînd eram eu prorector, la ora actuală avem peste 30 de proiecte structurale în universitate cu o cifră de afaceri de peste 40 de milioane de euro. Sîntem o universitate care vrea să progreseze prin ceea ce știe cel mai bine să facă.

**O.V.: În mandatul viitorului rector, în 2013, se vor împlini 200 de ani de cînd Gheorghe Asachi a înființat prima școală de învățământ tehnic din țară. Ținînd cont de preferințele noilor studenți cît și de reacțiile absolvenților veniți în contact cu piața muncii, cum arată astăzi învățămîntul tehnic?**

**I.G.:** Eu aș spune că Universitatea Tehnică din Iași este cea mai puternică din NE României, în fața noastră fiind doar Politehnica din București care este un colos în comparație cu noi. Universitatea este pentru zona Moldovei cea mai mare care pregătește specialiști în domeniul tehnic. În relațiile ei internaționale, ea are legături cu peste 60 de țări, deci diplomele noastre sînt recunoscute peste tot, în toată lumea.

**O.V.: Tot în 2013 se împlinesc și 20 de ani de la stabilirea domeniilor de studiu ale universității. Dacă veți ajunge rector, credeți că este necesară o revizuire a ofertei educaționale sau poate chiar a facultăților în sine?**

**I.G.:** Noi avem niște domenii performante care sînt bine conturate, dar sîntem în continuă mișcare. Cum apar idei, cum trebuie acreditate specializări care sînt căutate pe piața muncii. Deci

asta urmărim pas cu pas, niciodată n-am fost o universitate închisă. Și la licență și masterat și doctorat căutăm specializări care sînt cerute de viitor.

**O.V.: Înainte de revoluție, inginerii erau printre primele poziții în ierarhia socială. Considerați că astăzi s-a devalorizat meseria de inginer?**

**I.G.:** Nimic nu se construiește fără ingineri. Dacă vedeți, noi am fost tot timpul constructori, pînă și Politehnica inginerii noștri au construit-o. Urmărim absolvenții cînd vin să își ia diplomele și am constatat că în jur de 90 la sută din ei își găsesc locuri de muncă în țară sau în străinătate, deci ei sînt căutați peste tot. Inginerul e creativ, el își găsește job, deci nu putem vorbi despre o supra-aglomerare a pieții muncii în prezent.

**Am ținut orele la milimetru pentru că sînt un bun pedagog**

**O.V.: Cît de mult contează cei 25% ai studenților, în materie de reprezentare în structurile de conducere?**

**I.G.:** Eu am avut și întîlniri cu studenții noștri, și cred că acum au ajuns la un grad de inteligență neimaginat, cunosc foarte bine problemele universității, sînt bucuroși că sînt într-o universitate performantă și e foarte bine că sînt implicați în viața academică pentru că mulți dintre ei ajung doctoranzii noștri și ajung cadrele didactice tinere ale noastre. Deci e foarte bine că se implică în această activitate vîrfurile studenților. Spre exemplu, eu n-am neglijat niciodată activitatea didactică, am ținut orele la milimetru pentru că eu sînt și un bun pedagog. Relația cu tineretul mă întinerește și pe mine. Și îmi fac timp pentru că cercetarea asta o mai fac și sîmbăta și duminica, sacrific pentru ea, iar restul activității didactice o desfășor în timpul săptămîinii. Într-adevăr, administrația mîncă mult timp, dar dacă ești eficient poți să te descurci.

**O.V.: Dacă ați avea posibilitatea, cum i-ați încadra, concret, pentru eficiență maximă, în procesul decizional al universității?**

**I.G.:** Ei sînt încadrați fiindcă foarte mulți studenți fac deja parte din consiliile facultăților și participă la deciziile acestora, puțin să își spună cuvîntul. Tot atîția sînt și în Senatul universității și ei automat își spun punctul lor de vedere și participă la factorul decizional. Procentul e bun, pentru că e nevoie ca fiecare ciclu să fie reprezentat bine.

# Se caută

## Cei patru ani din... să fie ani c...

• interviu cu prof. univ.

**OPINIA VECHIE.: Dacă rectorul preia și atribuțiile unui manager, universitatea devine o afacere?**

**ALEXANDRU SĂLCEANU:** În nici un caz. Universitatea nu trebuie să fie Politehnica S.R.L. Imobiliar, poate să fie un S.A. care să implice toate cele 11 facultăți și care să întretină relații cu mediul economic, care să fie centrate pe sprijinirea procesului de cercetare și a celui didactic. Cînd mă refer la sprijinire spun programe de practică în comun, de finalizare a studiilor, de licență sau disertație făcute împreună cu firmele. Să se meargă în continuare pe teze doctorale care să rezolve parțial sau într-o anumită măsură niște cerințe venite din mediul economic. Dar pentru aceasta trebuie să existe burse suplimentare, pentru că studenții au acum la doctorat o bursă insignifiantă și neatractivă, în jur de 735 de lei. Sigur că relațiile cu un mediu economic foarte puternic s-ar putea finaliza în investiții într-un parc tehnologic al Iașului, un centru de conferințe și multe alte domenii în care interesul este comun: să avem studenți pregătiți care să ajungă la nivelul de ingineri a căror inserție pe piața muncii să se facă firesc.

**O.V.: Și atunci cum priviți dumneavoastră atribuțiile unui rector-manager?**

**A.S.:** Răspunderile rectorilor în contextul neînmăratelor provocări și impredictibilități ale momentului este foarte mare. În conceptul meu, cei patru ani de mandat ar trebui să fie patru ani de sacrificiu, rectorul în această perioadă nu trebuie să fie nici unul dintre cei mai mari profesori ai școlii, dar nici unul dintre cei mai mari cercetători. Acesta va trebui să fie implicat profund în toate proiectele de dezvoltare de atragere a fondurilor proiecte la nivel local, național și internațional.

**Universitățile tehnice nu s-ar putea menține cu finanțare exclusiv bugetară**

**O.V.: Într-un clasament realizat anul trecut s-a arătat că majoritatea rectorilor ieșeni au publicat un număr relativ mic de lucrări în reviste de specialitate. Cît de important este acest criteriu de „cercetător productiv”?**

**A.S.:** În mod cert, performanța științifică trebuie să existe, pentru că nu poți fi credibil. Este important să fii credibil, nu poți fi dacă nu ai un număr improprietar de articole, dacă nu ai o carieră profesională înaintea, nu ești membru marcant al organismelor naționale și internaționale. Dar, în



„Un rector trebuie să aibă vizibilitate științifică”

**OPINIA VECHIE.: Dacă rectorul preia și atribuțiile unui manager, universitatea devine o afacere?**

**CORNELIU MUNTEANU:** Nu neapărat o afacere, dar ea trebuie să fie antreprenorială, deschisă către mediul de afaceri. Am remarcat o deschidere din partea prefecturii locale și am participat în decembrie și la o întîlnire la nivelul comitetului oamenilor de afaceri din Iași și din jurul Iașului, pentru a crea și a eficientiza perioada de practică și pentru a crea un cadru nou pe zona cercetării. Aici unde trebuie să devenim antreprenoriali, trebuie să creem centre de cercetare cu tematică bine definită.

# Prefer să

• interviu

**Universitățile ar trebui să fie autofinanțabile**

**O.V.: Și atunci cum priviți dumneavoastră atribuțiile unui rector-manager?**

**C.M.:** Am declarat un management colaborativ. Tot ce decidem, o facem împreună. Sînt decizii punctuale la nivelul biroului de conducere al universității dar vor fi luate într-o atență colaborare cu Senatul. Ori de cîteori vor fi decizii importante, trebuie obținut avizul Senatului.

**O.V.: Într-un clasament realizat anul trecut s-a arătat că majoritatea rectorilor ieșeni au publicat un număr relativ mic de lucrări în reviste de specialitate. Cît de important este acest criteriu de „cercetător productiv”?**

**C.M.:** Eu cred că un rector trebuie să aibă vizibilitate științifică, trebuie să fie reprezentativ în domeniul din care provine. Dar pentru performanță managerială, cred că este util și chiar aproape obligatoriu absolvirea unui curs de management. Pe cît posibil, rectorul trebuie să aibă un procent de vizibilitate cît mai mare. Eu personal nu vreau să fiu rector dacă programul bine stabilit va fi consacrat într-un program strict pentru rezolvarea programelor administrative. Prefer să fiu



# mentor pentru viitorii ingineri

• interviuri cu candidații la funcția de rector la Unviersitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași

## Un mandat ar trebui să fie de sacrificiu

de dr. Alexandru SĂLCEANU

mod firesc, cred că aceasta este succesiunea. Până în momentul accederii la funcția de rector trebuie să ai un CV extrem de convingător și în următorii patru ani speranțele de creștere a consistenței acestui CV trebuie să fie ponderate.

**O.V.: Conform Legii Educației, universitatea poate înființa, începând cu anul universitar în curs, societăți comerciale. În ce măsură este aceasta o oportunitate realizabilă în mandatul dumnevoastră?**

**A.S.** În primul rînd, legea stimulează acest gen de activități. O universitate va trebui să atragă fondurile suplimentare, susținerea bugetară nemaifiind suficientă. Este de așteptat ca în următorii ani, în contextul crizei, suportul financiar să fie diminuat. Și atunci este esențială atragerea de venituri suplimentare. Noi am putea înființa sub sigla **UTI Iași** o rețea de laboratoare acreditate **RENAR** care să ofere servicii de certificare a conformității, de testare, de încercare unor numeroși agenți economici, această ofertă trebuie să fie extrem de largă, dar ar însemna surse de venituri suplimentare. Cu acestea s-ar putea rezolva câteva chestiuni sensibile, cum ar fi angajarea de oameni care să fie implicați în activitatea auxiliară. Știm că acum reglementările guvernamentale sînt draconice în această

privință: la șapte ieșiri din sistem se permite o intrare în contrapartidă. Și atunci o serie de oameni care erau implicați în suportul acordat activităților de cercetare științifică, fără să fie profesori cercetători, nu mai pot fi angajați. Aceste societăți ar putea rezolva aceste probleme. Este vorba de o complementaritate. Ministerul a trimis semnale destul de clare, nu are la dispoziție acel 6% de care se vorbește din **PIB** pentru învățămînt și cercetare. Probabil că susținerea procesului din unversitățile tehnice va implica și atragerea de fonduri colaterale, dar în toată **Uniunea Europeană** universitățile tehnice sînt finanțate din bugetul național într-o proporție consistentă. **UTI**-urile nu s-ar putea menține în **România** cu finanțare exclusiv bugetară.

**O.V.: În mandatul viitorului rector, în 2013, se vor împlini 200 de ani de cînd Gheorghe Asachi a înființat prima școală de învățămînt tehnic din țară. Ținînd cont de preferințele noilor studenți cît și de reacțiile absolvenților veniți în contact cu piața muncii, cum arată astăzi învățămîntul tehnic?**

**A.S.:** Se află într-un moment relativ de creștere a gradului de atractivitate. Dacă cineva dorește să studieze cu responsabilitate oferta reală de angajare la nivel european va constata că există în **UE** un



„O restructurare importantă ar aduce tensiuni, nu avantaje”

deficit de peste 950.000 de ingineri. Sigur, am spus ingineri, cu I mare. E nevoie de specialiști, nu simpli deținători a unei diplome obținute cu 100 de res-tante. Ei nu sînt ingineri. În acest moment, inginerii sînt căutați și în **Europa** și în lume. Cariera e dificilă, implică un volum de muncă sporit și nu e accesibilă într-o manieră facilă. Și atunci scăderea apentetei către învățămîntul tehnic superior se înregistrează oriunde în lume, și nu este o trăsătură românească, anumite profesii speculative par în prima fază mai accesibile. În faza a doua însă, speranța găsirii unui loc de muncă în profilul terminat, absolvit, este foarte mare doar pentru un inginer bun și începe să fie mai redusă în cazul unor profesii care au fost supralicitate în ultimii 15 ani. Noi ar trebui să fim foarte credibili cînd ne adresăm tinerilor candidați sperînd din suflet ca aceștia să realizeze nivelul înalt al șanselor de angajare în condițiile în care își vor dovedi competența.

**O.V.: Tot în 2013 se împlinesc și 20 de ani de la stabilirea domeniilor de studiu ale universității. Dacă veți ajunge rector, credeți că este necesară o revizuire a ofertei educaționale sau poate chiar a facultăților în sine?**

**A.S.:** În momentul acesta, o restructurare importantă ar aduce mai multe probleme și tensiuni decît avantaje. La ora actuală, legea nu impune niște condiții stricte vizavi de dimensiunea unei facultăți, a unui departament și diferențieri în finanțare sînt acordate în principal pe baza celor 16 criterii de calitate care pot să asigure 30% din finanțarea de bază complementară cu cei 70% acordați pentru student echivalent.

**Nici o țară nu își permite să să facă performanță pe toate ramurile de cercetare**

**O.V.: Înainte de revoluție, inginerii erau printre primele poziții în ierarhia socială. Considerați că astăzi s-a devalorizat meseria de inginer?**

**A.S.** Sigur, percepția generală s-a schimbat. Înainte de revoluție, inginerii erau mai bine plătiți decît absolvenții universităților umaniste, erau acele gradații, trepte. Ingerierii aveau locuri de muncă în oraș, aveau șanse mai mari de a primi o locuință pentru că marele fabrici erau mereu în topurile ierarhiilor fixate în **Consiliul Județean**. Lucrurile s-au schimbat radical după 1990, dar am convingerea că **România** putea să salveze câteva domenii de dezvoltare, de cercetare și de industrie. Nici o țară, poate doar **SUA**, nu își permite să susțină cercetare în toate ramurile și să aibă și performanță. Aveam câteva sectoare în care eram bine situați și, fără doar și poate, le puteam

menține fără a pierde o competiție concurențială. Piața însă nu e supra-aglomerată. Dar, din păcate, cei care vin la **Politehnică** vin pentru că s-au complexat la „Cuza” și nu mai au loc acolo vin la noi din dorința de a găsi cazare în campus și de a primi o diplomă, eventual și o bursă. Sigur, numărul acestora nu este lipst de pondere, dar nu reprezintă majoritatea. Pentru cei care doresc cu adevărat să urmeze o carieră inginerească, lucru care implică muncă și seriozitate, șansele de a găsi un loc de muncă sînt mari atît în Iași cît și la nivel național.

**O.V.: Cît de mult contează cei 25% ai studenților, în materie de reprezentare în structurile de conducere?**

**A.S.:** Eu cred că este corect, acest 25% are tradiție în **România** și mi se pare un procent bine dimensionat, cu atît mai mult cu cît am introdus niște criterii de performanță. Este foarte bine că reprezentanții studenților în consilii sau **Senat** să fie studenții cei mai performanți, să fie cu adevărat tineri care să fie interesați de actul de formare profesională.

**O.V.: Dacă ați avea posibilitatea, cum i-ați încadra, concret, pentru eficiență maximă, în procesul decizional al universității?**

**A.S.:** Eu am un dialog permanent cu studenții, l-am avut și cînd eram decan și îl voi avea și dacă voi ajunge în funcția de rector. Principala lor implicare are două componente. Pe de o parte este cea a actului didactic, unde un *feedback* permanent din partea studenților ne ajută să îmbunătățim calitatea procesului didactic. Pe de altă parte, implicarea lor în viața campusului trebuie să fie și o școală complementară față de școala politehnică, una a vieții, a implicării în proiecte sociale, în activități obșesti și în cele antreprenoriale care contribuie la formarea lor.

## Eu lucrez în laborator decît să fiu rector

interviuri cu prof. univ. dr. Corneliu MUNTEANU

mai mult în laborator, prefer să fiu mai mult între oameni, prefer să fiu mai mult prezent acolo unde trebuiesc rezolvate probleme reale.

**O.V.: Conform legii educației, universitatea poate înființa, începînd cu anul universitar în curs, societăți comerciale. În ce măsură este aceasta o oportunitate realizabilă în mandatul dumnevoastră?**

**C.M.:** Am subliniat și la întîlnirile pe care le-am avut pînă acum cu colegii din facultăți crearea unor centre de cercetare cu autonomie atît academică, tehnică, dar mai ales financiară. Centre cu venituri proprii, o entitate total independentă în cadrul pălăriei care înseamnă universitate. Bineînțeles, achitarea utilităților și consumurilor care se fac să fie făcută prin plata unor cote de regie la nivelul fondului centralizat al universității, dar crearea procentului adiacent de regie, printr-un fond propriu, poate fi o rezervă pentru a accesa noi proiecte. În felul acesta vor fi acumulări în creștere, posibilități de a accesa noi proiecte și, încet-încet, ca într-o societate comercială fertilă, aceste acumulări să devină continue. Într-un anumit procent, universitățile ar trebui să fie autofinanțabile, dar eu cred și trebuie să rămîină și cu o cotă consistentă de la bugetul de stat, pentru că sînt cele menite să

producă valoarea, oameni pregătiți pe termen nelimitat.

**O.V.: În mandatul viitorului rector, în 2013, se vor împlini 200 de ani de cînd Gheorghe Asachi a înființat prima școală de învățămînt tehnic din țară. Ținînd cont de preferințele noilor studenți cît și de reacțiile absolvenților veniți în contact cu piața muncii, cum arată astăzi învățămîntul tehnic?**

**C.M.:** Dacă ne referim în mod concret, universitatea noastră a fost cotate a doua din țară de către clasificarea realizată de minister. Deci din acest punct al vizibilității ne situăm deocamdată bine, putem aduce plus valorii prin concentrare, prin centre de cercetare multidisciplinare și prin crearea unei imagini prin deschidere către mediul de afaceri. Este cunoscut faptul că în prezent, la nivel european, doar 26% din forța de muncă are studii superioare și este un orizont strategic ca în 2020 aceasta să crească la 40%. Este un trend european și o cotă la nivel european. Noi ne putem gîndi că pregătăm forța de muncă să fie de calitate, să respectăm regulile și competențele cu dublă răspundere, atît din partea profesorului cît și din partea celui care pretinde că le posedă. El își poate găsi loc de muncă în țară sau în străinătate și trebuie să fie capabil. Aș vrea să pregătăm oameni cali-

ficați pentru ceea ce este industria în țară și la **Iași**, unde sînt semnale pozitive. Sînt societăți comerciale noi, deschise în mare parte cu capital străin, mai ales în zona tehnică și prezența acestora emite oarecare semnale pozitive de revigorare a mediului de afaceri.

**O.V.: Tot în 2013 se împlinesc și 20 de ani de la stabilirea domeniilor de studiu ale universității. Dacă veți ajunge rector, credeți că este necesară o revizuire a ofertei educaționale sau poate chiar a facultăților în sine?**

**C.M.:** Da. Cred că aici trebuie să fie o atență corelare a domeniilor de studii cu piața muncii. Contrar situației din țările dezvoltate, la noi sistemul **Bologna** a fost acceptat din prima, probabil dintr-o educație anterioară. Ne-am marșat în totalitate spre **Bologna** și am convingerea că n-am fost pregătiți. Am creat noile programe de învățămînt scoțînd unele discipline care nu erau de fiecare dată cele care trebuiau scoase. Am trecut la masteratul de doi ani fără a avea o strategie clară. Acum, cred că primul pas pe zona de pregătire didactică este refacerea planurilor de învățămînt și, de ce nu, a domeniilor de studii. Refacerea acestora cu extinderea disciplinelor de pregătire generală, la licență, cu o concentrare pe disciplinele de strictă specializare și cercetare la masterat și cu atît mai mult pentru ciclul al treilea, la doctorat, cînd speciali-

zarea deja trebuie să fie pe o tematică foarte îngustă și foarte bine evidentiată.

**Profesia de inginer nu este reglementată în România**

**O.V.: Înainte de revoluție, inginerii erau printre primele poziții în ierarhia socială. Considerați că astăzi s-a devalorizat meseria de inginer?**

**C.M.:** Nu, nu cred. În realitate, există nevoia de tehnicieni de calitate. Ne-am umplut de economiști suficient în ultimii ani, prin multe universități care s-au dezvoltat pe zona științelor umaniste, fiind mai ușor de creat. La nivel european însă, nevoia de tehnicieni este clar evidentiată. Dar există o problemă importantă: crearea profesiei reglementată de inginer. Din păcate, în **România** profesia nu este reglementată, spre exemplu, un inginer din **România** nu poate lucra ca inginer în **Italia**, tocmai din acest motiv. La noi, reglementarea se face prin diplomă, dar nu avem o autoritate care să certifice acest lucru. De aceea cred și trebuie să se facă demersuri și pentru rezolvarea acestei probleme: crearea unui cadru oficial de reglementare a profesiei de inginer. Repet, sînt societăți comerciale mai mari sau mai mici care au nevoie de absolvenți și tehnicieni cu valori reale, de aceea de cele mai multe ori la

angajare se cere experiență, ceea ce un tînar absolvent nu poate avea decît prin eficientizarea practicii.

**O.V.: Cît de mult contează cei 25% ai studenților, în materie de reprezentare în structurile de conducere?**

**C.M.:** Eu vreau creșterea responsabilității studenților în procesul decizional. Aici depinde și de interesul lor și trebuie să îi mobilizăm în acest sens. Cred, și este normal, să fie mai activi și mai prezenți, și sînt cu cota de 25% și monitorizează alături de cei 75% din corpul profesoral al **Biroul Senat** activitatea rectorului. Trebuie să fie o relație de deschidere și de colaborare permanentă cu studenții

**O.V.: Dacă ați avea posibilitatea, cum i-ați încadra, concret, pentru eficiență maximă, în procesul decizional al universității?**

**C.M.:** Eu am un program de rezolvare a problemelor studenților, satisfacerea nevoilor acestora prin cunoașterea reală, dintr-un dialog permanent, constructiv, prin întîlniri lunare ale întregului aparat de conducere cu reprezentanții studenților. Deja am remarcat niște probleme de conținut pe termen lung, care pot fi soluționate. Cum ar fi modernizarea în continuare a spațiilor de cazare, care se finalizează în 2013 și poate încet-încet să putem scoate restaurantele din cămine în zona adiacentă pentru a crea un cadru specific tinerilor cu toate condițiile să poată învăța.

**Interviuri realizate de**  
**Cătălin HOPULELE**



„Tot ce vezi aici, totul este al lor”

# În Buhuși, evreii au înălțat Zidul Plîngerii

Astăzi, în clădirea sinagogii de altădată a măreței Acurți rabinice, pe care Isac Fridman a întemeiat-o în Buhuși în jurul anului 1860, rar mai calcă vreun evreu. Între cele două războaie încă mai erau aici nepoții lui Isac, acum doar la ceremonii religioase și înmormîntări se-ntorc de pe drumurile pe care le-au luat în 1975 strănepoții lui, cînd Ceaușescu le-a dat voie prin decret să plece din țară. Descendent al dinastiei Rugiri, rabinul, care avea să fie ultimul din dinastia sa, a ridicat un palat, case, o sinagogă care a fost dărimată și pe cea care a rezistat pînă azi, cea mai veche dar și cea mai bine întreținută din Moldova și printre cele mai vechi din țară.

## Mai vin doar nepoții

Omul de bază al rabinului, Niță, care își avea casa vizavi de sinagogă, ajutor fidel în toate treburile de la palat, povestea, la vremea aceea, din gîndurile înțeleptului, familiei: „Rabinul spune că dacă azi faci trei lei, trebuie doi să-i dai dacă vrei să prosperi, să te descurci pe termen lung, să păstrezi doar unul”, îl puteai auzi bodogănind prin casă. „În fața celor deștepți, bine e să faci pe prosul dacă vrei să-ți meargă bine, așa a zis rabinul”.

De după porțile gardului de fier, astăzi, doi cîini lup latră zdravăn, gata să rupă lanțurile din care se smucesc. Nepotul lui Niță, astăzi detinătorul cheilor de la proprietățile rămase și ale sinagogii și ultimul buhusean care mai știe despre poveștile rabinului de demult, pe care le-a aflat direct de la bunicul său în copilărie, mă invită să intru cu încredere. Înăuntru, peretii albaștri sînt acoperiți de picturi înfățișînd scene din **Torah** (n.r.: „Cele cinci cărți ale lui Moise”) sau simboluri precum **Steaua David**, pînă aproape de plafonul

foarte înalt al clădirii. Ia în mînă una dintre cărțile în limba ebraică așezate pe un postament și îmi explică: „Am pierdut cam jumătate de an în arhivă cu ce-am găsit în limba română, că în ebraică sînt foarte multe dar nu știu eu. A fost aici și un palat. Aici înăuntru se oficiază slujba lor, este un fel de altar al ortodocșilor”. Afară, în fața sinagogii, se uită înapoi spre mine și-mi spune fixînd un punct imaginar cu degetul arătător de la mîna dreaptă, arătîndu-mi din memorie locul în care se afla fosta casă de ceremonii, unde se oficiau unele dintre slujbele evreiești, printre care cununia.

Îmi vorbește apoi despre comunitate, despre cei cinci mii de evrei care locuiau în **Buhuși**, dar s-au dispersat. Se-ncruntă puțin într-un efort de rememorare a unei scene și adaugă: „Bunicul a fost omul lor, în timpurile bune. Aici e pustiul acum și chiar dacă e singura comunitate care se menține din țară, tot nu mai este ca pe atunci. Mai vin doar nepoții lui Fridman cînd mai dau prin România.” Omul, trecut puțin de cincizeci de ani, își amintește cu drag și

● „comunitatea evreiască din Buhuși a dispărut, a preluat-o Bacăul. Cînd mergi la ei, foarte puțin mai practică” ● Niță știe de la bunicul său povești de viață de la curtea rabinului

nostalgie de copilăria din curtea rabinului.

Arată într-un gest expansiv cu mîna dreaptă: „Tot ce vezi tu aici, cu tot ce-i acum construit, tot a fost al lor. Au fost niște case în care stăteau neamurile rabinului. A mai rămas o parte, dar după revoluție s-au vîndut, s-au dat. Curtea rabinului, herghelia de cai, pe mijloc era o alee mare. Acolo a fost abatorul, unde se făceau tăierile Kosher (n.r.: nume purtat de dieta evreiască, după anumite norme religioase). Ei nu taie normal gîtul găinilor, ci numai pe jumătate”, îmi explică omul din fața mea, entuziast, ritualul evreiesc.

## Comunitatea a vîndut tot

Își întoarce apoi privirea înspre clădirea sinagogii și zice: „Vara asta am făcut acoperișul, puteți merge la sinagoga din Bacău să vedeți că nu este nici una întreținută ca asta. Eu țin corespondența cu evreii plecați în America. Sînt și unii care-nțeleg, care știu și prețuiesc, dar puțini. Oricum, pe ei mai mult îi interesează cimitirul.” În glas i se citește amărăciunea și nostalgia, pentru ca imediat să completeze. „Dar cînd era rabinul, era altceva. Eu am prins palatul. Erau niște încăperi de nedescris. Surorile rabinului au trăit mult, pînă la nouăzeci și ceva de ani și au stat pînă în timpul revoluției cînd au murit, apoi comunitatea evreiască a vîndut



„Ceaușescu le-a dat voie să plece, s-au dus toți”

tot.” Ridicînd din umeri a neputință, îmi spune: „A lor era proprietatea. Cît o să mai reziste băieții ăștia în America, vrem să facem fațada, curtea s-o placăm cu gresie, să punem niște stîlpi mici cu lumină, ca la felinarele de pe timpuri.” Închide ochii și parcă vede curtea rabinului cum și-o amintea cînd era copil și pe chip i se citește bucuria.

Se asigură că nu e nimeni pe stradă să audă cînd se apleacă să-mi spună șoptit, una dintre cele mai mari taine ale sale. „Am intrat odată-n beci și am zis cîtorva să vină cu mine, să luăm cîteva lanterne. Era luminat cîndva, pe vremuri, mi-a povestit bunicul meu, dar acum nu mai e. Corespundea, zicea el, cu cimitirul. Pe timpul comuniștilor, țineau ăia brînză aici. Dar ei o țineau pînă la primul nivel, nu coborau mai mult. Mă gîndesc acum, numai năibii să nu se surpe. Cred că să tot fi ajuns atunci pînă la mijlocul străzii ăștea”, se întoarce pe stradă pe care păseam și arată cu mîna înspre pămînt. „Atunci ne-am întors; ni s-a făcut frică”.

„Comunitatea evreiască din Bu-

huși a dispărut, a preluat-o Bacăul. Cînd mergi la ei, foarte puțin mai practică. Eu am vrut să cumpăr terenul de aici, dar ei n-au vîndut că e patrimoniu. Oricum, era plin de case evreiești”. Mă duce după sine spre poarta sinagogii, apoi se uită la strada care se întindea dinspre deal și cobora abrupt, pînă la șoseaua națională, într-un plan pe care noi nu îl mai vedeam. Adaugă, bucuros: „Pe strada asta, «Alexandru Ioan Cuza» și pe «1 Mai» a fost plin de case. Singurele care-au mai rămas însă nedărimate în oraș sînt două, asta — și îmi arată cu degetul o casă peste drum de locul în care ne aflăm — și cea de lîngă ea. Acolo stătea hahamul. Așa-l chema pe cel care tăia părșările. Pe-o parte și pe alta, pînă la Sala Polivalentă erau numai case evreiești. Cînd, după 1975-1976, Ceaușescu le-a dat voie să plece, s-au dus toți. Am tot ținut legătura cu băiatul hahamului și cu vreo încă doi, trei. Au venit aici anul trecut, dar legăturile s-au pierdut”.

\*\*\*

Bărbatul din fața mea s-a umplut de-a lungul anilor cu poveștile bunicului său despre viața de la curtea rabinului. Însă povestirile pe care le păstrează cele mai vîi sînt acelea ale petrecerilor fastuoase. Iar de la nici o petrecere dată în curtea palatului rabinului nu lipseau faimoasele prăjituri evreiești **Hammantaschen**, îmi spune bărbatul cu o sclipire în ochi. Fața i se contorsionează într-un zîmbet larg: „Erau, Doamne, niște nunți aici și niște petreceri, de eu nu pot să explic, cum citești în basme. Și cum erau îmbrăcați, oricine venea la rabin era servit și chemat la ospăt. Cînd se făceau sărbătorile astea, se făceau niște fondante cu nucă, niște castașe și fondante-n ciocolată așa de bune! Pentru asta veneam și mă băteam cu toți cînd eram copil”, îmi povestește omul privindu-mă pe sub sprîncene cu grimasa vinovată a copilului de odinioară.

Curtea măturată a sinagogii a primit ultima vizită a evreilor cu cîteva luni în urmă, cînd două autocare au oprit în fața gardului de fier. Au stat două-trei zile, au oficiat slujbe, au vizitat cimitirul și au plecat. Evreii s-au pierdut pentru totdeauna din orașul pe care, altădată, îl făceau faimos.

Livia RUSU



La poarta rabinului veneau mereu oameni să ceară sfaturi

Pe strada „Alexandru Ioan Cuza”, o alee mare, mărginită de o parte și de alta de tufe bogate de liliac alb și mov, luminată de felinare cu făclii aprinse aproape ritualic, se întindea pînă la palatul rabinului **Isac Fridman**. Lui îi călcau adesea pragul marile personalități politice ale celei de-a doua jumătăți de secol al XIX-lea, iar poveștile spun

## Înțeleptul împricinaților de odinioară

● luxul și fastul domneau în curtea palatului lui Fridman, iar zilele de sărbătoare erau aparte ● la rabin veneau toți cei care se plîngeau de procesul care li se făcea

că, atunci cînd se întîmpla ca **România** să primească vizite ale oficialităților străine, cel puțin o zi întreagă reprezentanții statelor în cauză și-o petreceau la **Palatul** rabinului din **Buhuși**.

Pe toate cele trei străzi principale ale micului oraș, evreii aveau casele aproape pînă în drum. Foarte bine îngrijite, ele ascundeau, în marea lor parte, activitățile micilor negustori buhuseni. Obloanele din tablă ondulată erau în fiecare dimineață trase de gospodine, pentru a face semn soarelui și clienților că e timpul să îi viziteze, într-o altă zi de negoț. Și nu puteai să intri în prăvălia unui evreu fără să a pleca cu ceva de acolo. Luxul și fastul domneau în curtea palatului lui **Fridman**, iar zilele de sărbătoare erau aparte. Fondantele specifice cu nucă, minuțios pregătite și atît de gustoase și paharele eclatante de cristal atent așezate pe mesele din lemn masiv dădeau tonul petrecerilor. Iar cînd palatul nu răsuna de vocile fre-

netice ale copiilor extaziați, rabinul se preocupa de soarta semenilor săi.

La rabin veneau toți împricinații, fiecare plîngîndu-se de procesul care i se făcea. Astfel au ajuns la el doi țărani dintr-un sat de lîngă **Buhuși** și fiecare dintre ei a început să se plîngă. După ce l-a ascultat cu atenție pe primul dintre ei, i-a spus: „Ai dreptate!”, iar al doilea a început să explice situația din punctul lui de vedere. Ascultîndu-l și pe-al doilea, **Fridman** i s-a adresat împăciuitoare: „Și tu ai dreptate!”. În acel moment, un om care stătea pe lîngă el, i-a spus: „Rabi, dar e imposibil să aibă amîndoi dreptate!”, cînd a auzit prompt: „Da, și tu ai dreptate!”

Altădată, legenda spune că-i ajunsese rîndul ministrului de finanțe să îi ceară rabinului ajutor. S-a dus așadar, vorbindu-i despre cum trebuia să crească paritatea leului. **Fridman** l-a ascultat și l-a rugat să îl lase să se gîndească pînă a doua zi dimineață. În zori, l-a chemat la si-

ne pe ministru și i-a răspuns: „Fă în fiecare leu (N.r.: lei erau monede, la vremea respectivă) cîte o gaură și vinde-i ca nasturi, cu cîte doi lei fiecare”.

Se auzise în oraș de o femeie care făcea farmece, al cărei ultim succes pretins era redarea vederii unui tînăr, care se născuse orb. În ziua cu pricina, cînd tot orașul vuia, el a chemat la sine femeia cu băiatul. Sceptic la această minune, i-a pus tînărului în față cinci culori, apoi întrebîndu-l: „Ce culoare este aceasta?” „Albă”, răspunse el fără ezitare „Iar aceasta?” „Albastră”, a adăugat el tot mai convins „Și tu pînă astăzi n-ai văzut deloc?” „Deloc”, i-a răspuns ferm tînărul. „Atunci, cum se-ntîmplă că știi atît de bine care-i roșu și care-i albastru?”, moment în care femeia l-a împins nervoasă pe băiat spre ieșirea din camera palatului, iar din acel moment nici unul dintre ei nu a mai fost auzit împărtaşind miracolul”.



Sașa, omul bun la toate

# Inginerul care și-a proiectat casa din celofan

● Alexandru Crețu doarme într-o cameră pe care o împarte cu cîinii ● prima școală pe care a făcut-o după ce a terminat Institutul Politehnic este cea de mecanici de locomotivă

ția din jur.

## Femeile aduc ghinion

De 15 ani **Alexandru Crețu** nu a adunat în jurul său decît prieteni necuvîntători. Cu ei împarte mîncarea, camera și viața. Ei îi sînt camarazi de nădejde care nu l-ar trăda, așa cum au făcut-o, de pildă, cele două soții ale sale „din cauza cărora am ajuns pe drumuri. Am fost naiv, am crezut că dacă femeia zice că e așa, e cum spune ea. Noroc la ele n-am avut. Singura prostie în viața mea, nu m-am priceput la femei”, recunoaște bătrînul dînd din umeri neputincios.

Locuiește acum pe un pecet de pămînt care nu îi aparține, într-o încăpere făcută de el căruia nu se sfiește să îi spună „casă”. Camera în care doarme o împarte cu cîinii, „dedesubt sînt cuștile pentru animale și, aici sus, dorm eu, pe malul ăsta de pămînt”, spune nea’ **Crețu** bătînd cu palma în plapuma veche și ruptă pe alocuri care învelește patul improvizat. Acoperișul e făcut din bucăți de celofan peticite și pe alocuri se văd spărturi.

Înăuntru e mai frig decît afară, dar bătrînul nu se plînge. Pentru că, spune el, fură bioenergie de la cîini. „Pe palma omului sînt anumite puncte, numite puncte bioelectrice. Acestea, din cauza stresului de zi cu zi, își scad potențialul. Ca să revină la forma normală, trebuie să mîngîi cîinii pentru că prin vîrfurile firului de păr, ei elimină un curent bioelectric asemănător cu punctele tale din palmă. Nu te mai doare nici capul, nici stomacul și rezisti la frig”, dezvăluie bătrînul secretul datorită căruia nu s-a îmbolnăvit și „dacă mi-e foame, iau hîrlețul de acolo, scot două rădăcini, le spal, le mănînc și gata, ce mare filosofie”.

Are planuri mari pentru gospodăria sa, vrea să își pună o bancă la primăvară lîngă mesele pe care, cu mîntea, deja le mută dintr-un loc în altul, „că dacă vine zăpada și mă prinde așa, nu am unde să pun mîncarea pe care o culeg de la gunoi.

Am să las numai una, cealaltă o bag acolo, cînd vin cu sacul de mîncare să îl pun la dos”, plănuieste **Sașa** făcînd cu degetul arătător mutările imaginare. I se spune așa pentru că a avut un ciobănesc „mare, voinic, pe care l-am primit de la un colonel rus. Toată lumea mă asocia cu el”. Vrea să își facă și o hală, dar pînă găsește un om cu mînă bună, care să îl ajute, „mă chinuiesc așa, nu am ce să fac”.

## Întors de la 200 de metri adîncime

Dar casa visurilor lui **Alexandru Crețu** nu arată nici pe departe așa. Nu și-a imaginat vreodată că un înveliș de celofan i-ar putea ține loc de acoperiș. A terminat **Institutul Politehnic în Iași** prin anii ’75 și spune cu mîndrie în glas că „dacă mi-aș fi proiectat singur casa, făceam una de n-o văzut lumea”. Dar pe parcursul vieții a schimbat trei locuințe, ultima fiind un apartament în **București** pe care l-a pierdut cînd s-au făcut revendicările caselor și terenurilor. Orice ar fi făcut, nu i-a fost scris să doarmă sub acoperiș gros. „Am fost bulversat și tergiversat în toate felurile. Am fost necăjit și amărît. Ehe-hee, am trăit o viață zbuciumată, ce să mai zic?”, se plînge bătrînul aruncînd o privire dezamăgită de jur-împrejurul gospodăriei sale.

Toată viața a învățat. A fost purtat prin școli de multe ori fără voia lui, dar, însetat de cunoaștere ca un copil care abia învață să citească, a primit învățăturile și le-a aplicat.

Prima școală pe care a făcut-o după ce a terminat **Institutul Politehnic** este cea de mecanici de locomotivă, domeniu în care a profesat la începutul anilor ’80. Însă într-o zi, „din cauza manevrelor greșite a unor funcționari de la CFR Iași, au deraiat două vagoane cu porțelan încărcate de la ruși și am înregistrat o pagubă de cîteva milioane. Pe atunci Ceaușescu te împușca pentru un milion. Noroc că am înregistrat convorbirile cu manevrele pe care le-am făcut și am fugit la Securitate cu ele. Altfel nu scăpam”, povestește nea’ **Crețu**. Atunci și-a făcut lichidarea și a plecat.

Mecanic de locomotivă a fost și în anii următori la **Baia-Mare**, de data asta însă în mină, unde scotea minereul din abataje, „mă încărca la garnitură și eu o transportam la rampă prin tunele. Acolo dacă intri o dată, nu mai ieși, te rogi să scapi cu viață”. Dar el a ieșit și i-a jucat feste morții astfel încît pînă la urmă și-a pierdut urma. Își amintește cum odată, după ce a terminat programul de lucru, s-a urcat în „colivie” (n.r.: lift din interiorul minei) cu mai mulți colegi care „au început să se îmbrîncească, așa, în joacă. Colivia a început să se lege și ei au căzut; doar că jos erau niște sfredele care perfo-



Alexandru Crețu nu a adunat în jurul său decît prieteni necuvîntători

rau, puse pe podea, mai lungi, mai scurte. Cele lungi erau în picioare. I-au omorît pe toți. Am fost singurul care a scăpat. Vedeai numai mîini și picioare pe puț în jos, pînă în joampă. Atunci mi-am făcut lichidarea”, povestește **Sașa** trăgînd însetat din țigară.

De fiecare dată cînd sulul de hîrtie umplut cu tutun e pe termi-



Aaron este prietenul din fiecare zi al lui Crețu

nate, ai impresia că ultimul foc îi va aprinde barba lungă și albă pe care și-o mîngîie cîteodată încercînd să-și facă ordine în amintiri. Căciula mare îi mai cade pe ochi și o ridică cu un gest involuntar, frecîndu-și fruntea încrețită. Cînd se însufletește, mărește ochii și se dezlipește de masa pe care stă rezemat picior peste picior, mergînd de colo-colo, încovoat de spate, fără țintă.

## Prin viață cu mîinile în lanțuri

Lucrurile au început să nu mai meargă în țară și auzise el că „în străinătate lumea o ducea bine, blugi, Coca-Cola, cafea, distracție, libertate”, așa că a hotărît că „poate să mă împuște, dar eu acolo mă duc”. Prin ’85 a trecut prima dată granița, dar a fost prins. „Pac! Șase luni de pușcărie! Dar măcar am scăpat neîmpușcat”, povestește bătrînul izbucnind într-un rîs înecat în tuse. A doua oa-

ră a încercat să treacă pe la **Borș**, dar a fost prins din nou, de data asta pedeapsa fiind de un an și două luni de închisoare. A făcut închisoare în toată țara. „Am fost foarte rău, eram revoltat tare, am stat mai mult în lanțuri. Le vorbeam urît polițiștilor și numai ce îi auzeam strigînd: „Fierar, vino încoace! Pune-i lanțurile la mîini!”. Cînd vedeam asta, mai urît le vorbeam. „Pune-i și la picioare!”. Aveau un belciug în perete, mă legau acolo, aveam un pat de fier, de campanie, ziua îl ridicau în sus și îl închideau cu lacăt, noaptea, la ora zece, cînd se dădea stingerea, mi-l coborau jos. Îmi aruncau acolo o manta din aia de deținut și gata, noapte bună!”, povestește bătrînul bătucind cu cizmele de cauciuc noroiul se sub picioare. „Am lustruit lanțurile, spuneai că sînt de inox”, se amuză nea’ **Crețu** amintindu-și.

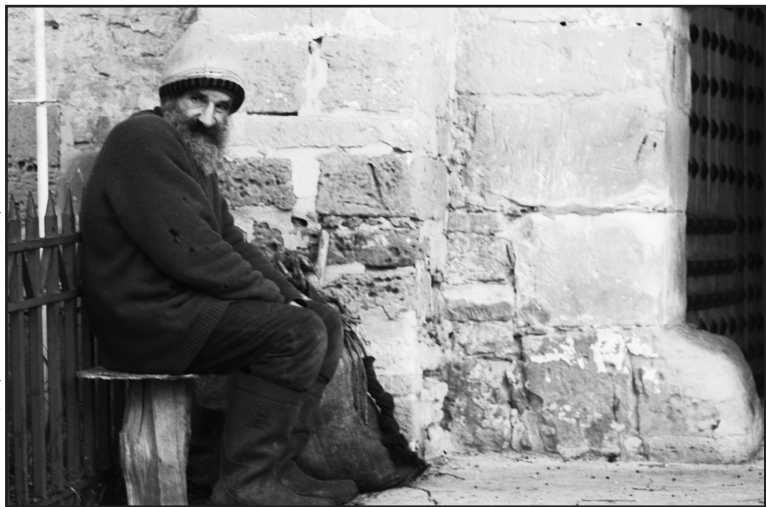
De la **Penitenciarul din Iași** l-au trimis la **Craiova** unde l-au legat iar în lanțuri și l-au „băgat pe restrictivă. O zi mîncam, una nu”. Aici s-a comportat mereu cu un răzvrătit pînă ce „s-au săturat de mine și m-au trimis la Colibași, în Argeș unde am dus-o chiar bine, am rămas surprins”. De aici s-a eliberat, nu înainte însă de a fi făcut **Școala de Strungărie** în lemn. „Doar nu am stat degeaba. Am intrat în proiectele astea de practică și am făcut mobilă pentru străinătate. Lucram la picioare pentru mese din ochi, nu cu șublele, sau cu măsurători. Ala e strungar adevărat, care știe să lucreze din ochi”, povestește **Sașa** cu mîndrie în glas.

Aidoma zicalei, a treia e cu noroc și **Alexandru Crețu** a reușit să treacă granița română abia la a treia încercare. Ajuns la **Budapesta** fără să fie controlat de nimeni, de frica **Securității** s-a ascuns într-un lagăr pentru refugiați unde i se asigura doar mîncarea și patul pe care să își aștearnă capul noaptea; în restul zilei munea în construcții.

De viața pe care a trăit-o pînă acum nu se plînge pentru că se pregătește conștiincios pentru cea de dincolo în care crede cu tărie. „Noi aici sîntem niște ambalaje, niște foi purtate de vînt. Și tot ce i-am cerut lui Dumnezeu vreodată a fost să îmi dea ce i-ar da și unui cîine. Și mi-a dat. O viață de cîine”.

Cristina BABII

Opinia veche – Nr. 408 – 16 - 22 ianuarie 2012



Bătrînul a uitat de cîte ori a trecut pe lîngă moarte



Cu nebunia, la spălat de rufe

# Sinucigașul cu laț din elastic

Visele Silviei sînt înșelătoare. Cîteodată o fac pe sora sa Melania să dispară, altă dată îi acordă rolul principal din viața sa, dar de fiecare dată îi lasă impresia că evadarea este singura soluție de a scăpa de casa în care trăiește înconjurată de imaginea rudelor moarte în urmă cu cîțiva ani. Joi, 12 ianuarie, în Sala „Teofil Vilcu” a Teatrului Național „Vasile Alecsandri”, de la ora 18.00, Monica Bordeianu și Haruna Condurache, actrițele care au interpretat personajele Silvia și Melania din „Visul sau Damen vals” de D. R. Popescu, au adus pe scenă două caractere bîntuite de obsesii. Unul mai nebun decît celălalt.



Jocul Silviei, personajul care a făcut aproape tot spectacolul, a fost năucitor

## Mesia de sub pămînt

În lumina slabă sub care se instalează visul, spectatorii își caută locurile pe scaune. Sîntem 21 și de jos, de la bilete, cineva anunță că se poate începe piesa pentru că nu mai sînt alte rezervări. „Visul sau Damen vals” este o secvență din coșmarul **Silviei**, închipuire tulburătoare din care nu se poate trezi pentru că seamănă izbitor cu realitatea în care trăiește. În cămăruța sa, de care s-a prins umezeala de la rufe pe care le spală zilnic și le întinde vizavi de patul său, nu intră nimeni în afară de sora sa acră, care nu vine decît să dea ordine, să se răstească și să-i reproșeze **Silviei** cîte ceva.

Însă, din cînd în cînd, o poți auzi discutînd cu mama sa, despre cum a stat ea cu ochii închiși prefăcîndu-se că doarme, în timp ce femeia care le-a crescut pe amîndouă fetele se stinge la capătul celălalt al patului. De aceea, și acum îi păstrează fotografia sub pernă, să-i aducă aminte că de fapt ea, **Silvia**, fiică-sa, dormea și nu avea cum să o salveze de la acele dureri în care s-a scaldat toată copilăria lor. O minune ca acelea în care **Iisus** ridică

bolnavii din pat ea nu poate să facă, deși a pariat că va reuși.

Spaima de judecata divină, cînd nu va mai putea nega că a refuzat să se implice în salvarea mamei sale dispare cînd sună telefonul care-i aduce o veste nemaipomenită. Doctorul o anunță că „Melania s-ar putea să moară”, iar **Silvia** după ce termine conversația se apucă să danseze. Dintr-o dată, parcă zăbrelele din cămăruță au dispărut și, în sfîrșit, se poate bucura de libertate. Printr-un loc, pe aproape, l-ar putea găsi pe **Filip**, i-ar putea striga că nu contează că a abandonat-o pentru că ea deja a uitat, cum a neglijat să-i îndeplinească ultima dorință a **Melaniei**, înainte de a pleca la spital.

## Mimoza cu valiză

Jocul **Silviei**, personajul care a făcut aproape tot spectacolul, a fost năucitor. Într-o oră a zburat de bucurie gîndidu-se că va primi cenușa **Melaniei** într-un borcan, de care se va descotorisi cînd va vrea, apoi s-a tăvălit de durere în pat, sperîndu-se de viața fără sora sa, după care s-a năpustit asupra ștreangului ascuns între zecile de sîrme cu haine spălate, gîndindu-se să scape de

- piesa de teatru este o secvență din coșmarul unei femei, din care nu se poate trezi pentru că seamănă izbitor cu realitatea în care trăiește

călcatul teancului de rufe de pe masă. Numai că lațul era din elastic și s-a întins pînă jos, fără să-i împlinească **Silviei** visul, care se și vedea balansîndu-se ca-n filmele cu osîndiți care rămîn zeci de zile atîrnați de o frînghie.

Pe măsură ce se gîdea la cum vor trece zilele după moartea surorii sale, fața i se lumina, iar replicile i se înmuiau. Îi făceau cu ochiul aventurile cu doctorul și cu chimistul, iar ca răspuns **Silvia** vorbea provocator, ca o mimoză. „Să ți se împlinească gîndurile, asta-i fericirea!”, concluzionă ea după un șir de conversații imaginare cu unul dintre amanți și apoi, se lipi cu urechea de parchet și ascultă undele ce le aducea tramvaiul în care neapărat trebuia să se suie. Nu îl mai văzuse de treizeci de ani și acum îl aștepta cu valiza făcută în grabă pentru că abia reusise să-și scoată din lighean, de la spălat, cîteva așternuri și îndată auzi șinele huruind. Atunci azvîrlî lenjeria udă în bagaj, se șterse pe mîini și era gata să scape de tirania surorii sale, cînd deodată își mai aminti ceva. Cum să plece acum, după ce a avut grijă de casa **Melaniei** atîta timp, după ce a suferit-o zeci de ani, doar pentru că pe dînsa maică-sa o învățase cum se fac treburile, în timp ce pe cealaltă o menajase de mică. Toate gîndurile **Silviei** se risipiră cînd sună ceasul. Altă zi începea cu sacul de rufe murdare plin, **Melania** intra în cameră și îi spunea că se duce la spital la control, dar ar vrea înainte să i se mai îndeplinească o dorință.

Iulia CIUHU

# În căutarea unei legi sănătoase

- demisia lui Arafat a fost urmată de apariția simpatizanților, care au creat petiții pe rețelele de socializare

Legii Sănătății și a sugerat că acesta ar trebui să-și dea demisia, dacă va continua să critice acest proiect.” (**Hotnews.ro**, luni, 9 ianuarie). Prevederile noii legi ai sănătății l-au făcut pe **Arafat**, subsecretarul de stat în **Ministerul Sănătății** să demisioneze, în locul său fiind numit **Tudor Ciuhodaru**, care a rezistat în funcție doar două zile. „Fostul subsecretar crede că sistemul nu va mai fi la fel de eficient după intrarea operatorilor privați pe piață” (**Evenimentul Zilei**, marți, 10 ianuarie), motivul principal fiind împărțirea banilor de la buget tuturor celor care ar putea demonstra că au ambulanțe și medici încît să formeze un sistem de răspundere la urgență. „Nu

este sigur că nu vor fi diferențe de calitate între ambulanțele private și cele de stat. Vor exista discuții că dispeceratul nu trimite ambulanțele private la nu știu ce cazuri și vor dori să înființeze dispecerate private”, a mai declarat **Raed Arafat** (**Hotnews.ro**, marți, 10 ianuarie).

„Ca răspuns, președintele l-a criticat dur pe Arafat pentru rezervele acestuia pe tema privatizării sistemului medical de urgență” (**Capital**, 10 ianuarie, marți) și în final, acesta a ajuns să retragă complet legea. Demisia lui **Arafat** a fost urmată de apariția simpatizanților, care au creat pe rețelele de socializare petiții care comparau politica adoptată de **Traian Băsescu** în cei opt ani cu binele adus de

dr. **Raed Arafat** prin crearea **SMURD**. „Dr. Arafat a copiat mai multe sisteme străine pentru a crea ceea ce își dorea în medicina de urgență și e bine că a făcut-o. Bravo lui! Unitățile și compartimentele de primiri urgente au dat greutate sistemului” (**Realitatea.net**, joi, 12 ianuarie).

În ochii opiniei publice, **Traian Băsescu** a redus întreaga bătălie pentru legea sănătății la conflictul său cu cel prezentat de **Cotroceni** ca fiind principalul ei adversar: medicul **Raed Arafat**, iar confruntarea s-a dovedit a-i fi fatală, întrucît șeful statului pare să fi subestimat popularitatea medicului și frustrarea românilor, care au ieșit cu miile în stradă.

Mădălina OLARIU

LENTILA DE  
CONTACT  
A LUMII



## Penița antiglont

- ingredientul care dă savoare poveștii e realismul

În jurul anului 2009, marile televiziuni americane, care produc acele seriale prea scumpe de difuzat de către **TVR**, au hotărît să schimbe rețeta. Dincolo de echipa de investigatori, analiști, laboranți, medici legiști sau alții din tagma luptătorilor pentru dreptate, au creat o serie de seriale în care un colaborator, dintr-un oarece domeniu, se alătură investigației. Cum pe vremuri rula în concomitență **CSI**, **CSI Miami**, **CSI New York** sau **Las Vegas**, astăzi se urmărește **The Mentalist**, **White Collar**, **Castle**, ș.a., producții în care un fost medium, un hoț de artă sau un scriitor de romane polițiste ajută (ironizează, enervează, exasperează) un departament al forțelor de ordine în diferite cazuri.

De departe însă, **Castle** are intriga cea mai bine cusută. **Richard Castle**, un scriitor de romane de succes își omoară personajul principal în ultima carte din seria care i-a adus renumele. Fiind interviuat într-un caz, se alătură investigației (fiind partenerul permanent de poker al primarului) și descoperă că detectiva **Kate Beckett** ar putea să-i fie noua muză. Prin urmare, cu ajutorul aceluiași primar, devine partener și al detectivilor unei secții de poliție din **New York**, cu scopul de a se documenta pentru o nouă serie de romane. Iar regula serialelor de acest gen se respectă, în mare, în fiecare episod existînd cîte un caz (în principiu o crimă) care se rezolvă doar după ce **Castle** face fie o descoperire pe care n-o gîndise nimeni fie o prostie care n-a putut fi prevăzută.

Povestea lor, în orice alte circumstanțe, ar fi fost doar interesantă, însă ingredientul care îi dă savoare e realismul. Oamenii sînt răniți de gloanțe (nu se opresc în jurnale tinute la piept), **Beckett** are adevărate crize de conștiință cînd trebuie să investigheze cazul mamei sale iar **Castle** se străduiește să fie tatăl perfect într-o relație complet disfuncțională (trăiește împreună cu fiica sa, mai responsabilă decît el și cu mama lui, o actriță săracă la capătul carierei). Și, bineînțeles, proagoniștii se îndrăgostesc.

Ca să fie însă apreciat, serialul difuzat de **Universal Channel** trebuie privit fără prejudecăți. Că ntr-un roman polițist, nu te poți îndrăgosti de **Sherlock Holmes** dacă nu-l îndrăgești deja pe **Watson**.

Cătălin HOPULELE



Săptămînile acestea, președintele țării s-a luat la trîntă cu cel care a pus bazele **SMURD**-ului, dr. **Raed Arafat**. Lucru nemaîntîlnit pînă acum, intervenția a avut loc în cadrul unei emisiuni televizate. „Traian Băsescu a atacat dur luni seara pozițiile publice exprimate de doctorul **Raed Arafat** asupra



Fault în tribune

# Cartonaș roșu pentru huligani

- nu legile ne lipsesc, ci reflexul de a ține cont de ele
- un steward care lasă un pitecantrop sa zburde liber pe teren e la fel de vinovat ca animalul în două picioare
- despre locurile de întâlnire ale suporterilor știu doar apropiații

Legea lui Dragomir”, în forma ei „finală”, a fost promulgată de președintele țării. Printre altele, aceasta prevede ca huliganii care fac probleme pe stadion să fie trimiși direct la secție sau, la meciurile considerate „cu grad ridicat de risc”, să fie prezent și un procuror. Dar problema la noi nu a fost

absența reglementărilor în ce privește comportamentul suporterilor la meciuri, ci chiar comportamentul în sine. Amenzi s-au dat și pînă acum și, fie că penalizarea e de 50 sau de 500 de lei, românul e sincer, cînd vrea să dea un pumn, îl dă, nu se gîndește la procesul verbal.

Radu NAUM

## Bastonu’ și neuronu’

- a încerca să impui o severitate extremă pe stadion în vreme ce dincolo de el șoferii nervoși le dau șuturi în posterior polițiștilor e o naivitate

Avem o proastă obișnuință, aceea de a discuta la nesfîrșit legile, uitînd că nu vorbește, ci aplicarea lor le impune ca instrumente ale reglementării vieții sociale. La noi totul e minunat pînă în stradă, acolo unde se adună toată mizeria cuvintelor fără acoperire. Legea „Fără violență pe stadioane”, o upgradare a legii **Dragomir**, s-a născut din revolta față de gestul huliganic de la **Ploiesti**. Un fan al **Petrolului** a intrat pe gazon sub privirile indifferente ale stewardizilor și l-a lovit pe la spate, dur, pe stelistul **Galamaz**, provocîndu-i o fractura la nivelul fetei. Sfîntă indignare. Mută nepăsare, în schimb, atunci cînd jucătorii dinamoviști au aruncat de pe teren în tribuna propriilor fani mingi și fulare burdușite cu petarde. O acțiune care, dovedită, ar fi trebuit să ducă spre pedepse penale, posibil cu privare de libertate. Nu s-a întîmplat nimic. Dovada că există două **Românii**. A celor proști și a celor deștepti.

Ghici ghicitoarea mea, vorba președintelui, căreia i se va da cu bastonul în cap?

Urmează normele metodologice. Diavolul din detalii. Cei care au studiat legea au distins un sac de probleme în perspectivă, de la absența obligației de instruire specifică a polițiștilor și jandarmilor, care pot lua locul stewardizilor în anumite condiții, pînă la amenajarea locului din secții pentru cei interziși la meci. Două lucruri sînt esențiale: descurajarea actelor huliganice, arta la care a ajuns, pe alocuri, **Anglia**, și înăbușirea violențelor. În fiecare dintre chestiuni, mecanismul care reglează prevenirea și contracararea acțiunilor ilegale ar trebui să fie unul financiar. Contractele să prevadă asemenea sancțiuni încît laxismul eventual al firmelor de pază să le provoace falimentul. Așa, ele însele își vor autoimpune pregătirea și controlul intern astfel încît să poată rezista pe piață. Esen-

țial ar fi ca deciziile de angajare și sancționare să fie luate de la cluburi și date unui organism independent. Pentru că e vorba de lucruri extrem de grave, organizarea siguranței pe stadioane ar trebui să fie însoțită de responsabilități clare precum cristalul. Dacă legea sancționează numai huliganii înseamnă că nu face mare lucru. Pentru că mereu vor exista nebuni dornici să intre în istorie. Cei care, presupuși mai cu mintea acasă, pot fi constrînși să înțeleagă că a dormi în front poate însemna un glonț în frunte pentru un nevinovat. Un steward care lasă un pitecantrop să zburde liber pe teren e la fel de vinovat ca animalul în două picioare. La fel și cel care îl supervizează și cel care l-a angajat, deși poate că el n-avea nici o treabă cu meseria asta.

În fine, a încerca să impui o severitate extremă pe stadion în vreme ce dincolo de el șoferii nervoși le dau șuturi în posterior polițiștilor e o naivitate. Criza autorității e una dintre cauzele nebuniilor din arene. Ea nu se va rezolva, evident, miine, ci va îngreuna crearea unei oaze de ordine în mijlocul oceanului de necivilizație, ducînd fie către izbucnirile fanilor, fie la abuzuri ale autorităților. De toate aceste motive, riscăm să ne păcălim cu noua lege. Ea va ține mai mult decît în alte părți de voința oamenilor de a o face reală. Miza e uriașă. Dincolo de orice clișee jurnalistic-fotbalistice, acesta e adevărul meci pe viață și pe moarte.



„Să-mi spuneți dacă am cîștigat”

Maria ANDRIEȘ

## Adevărații suporterii nu trec pe roșu

- nu putem avea un fotbal civilizat fără o societate civilizată

Chiar s-a întîmplat. În timpul **Cupei Mondiale** din 2010, după ce **Japonia** a învins **Danemarca**, un videoclip filmat în **Yokohama** a făcut turul lumii. Suporterii niponi ieșiseră în stradă să-și manifeste bucuria în mod organizat. Cînd semaforul era roșu, treceau înapoi pe trotuar. Cînd era verde, ocupau zebra, topăiau, strigau, se îmbrățișau. Iar roșu, iar treceau pe trotuar. Erau și polițiști de față, stăteau, oarecum alertați, cu ochii pe ei. Huliganii japonezi, s-a spus atunci, sînt cei mai politicoși din lume. Politicienii de la **Tokyo** nici nu trebuie să-și bată capul cu o lege împotriva violenței în sport. E suficient să aibă un **Cod Rutier** bine pus la punct.

Japonia e așa, un ideal. Pentru ca ultrasii să nu treacă decît pe „verde”, e nevoie de mii de ani de exersat regulile de politețe. Comportamentul nostru, al românilor, față de reguli are cu totul altă istorie, de-a lungul timpului. Avem o lege modificată de combatere a huliganismului, dar, lucid vorbind, nu legile ne lipsesc. Ci reflexul de a ține cont de ele.

În legea nr. 4/2008, „legea lui Dragomir”, sancțiunile erau optionale. Autoritățile „puteau dispune” interzicerea accesului pe stadion, amendarea sau suspendarea terenului. A fost nevoie de un incident precum cel de la **Petrolul – Steaua**, adică un huligan intrat pe teren să amenințe viața jucătorilor, ca să apară o lege mai clară, cu pedepse mai dure și mai ferme, după model britanic. Categorie, și varianta îmbunătățită are lipsurile ei. Suporterii se tem de abuzurile jandarmilor, de încălcarea drepturilor civile. În **Anglia** se discută despre asta de mai bine de 12 ani, de cînd ultrasii recidiviști pot primi interdicție de a călători în străinătate, în caz de meci în cupele europene. Subminează prezumția de nevinovăție, s-au alarmat apărătorii libertăților cetățenești. Tre-

buie menționat că un huligan nu ajunge să-și predea pașaportul decît dacă a subminat și el, înainte, siguranța și liniștea publică sau drepturile microbiștilor de a vedea meciul, nu lupta lui cu stewardzii.

E spinoasă discuția, dar necesară. Mai importantă decît textul de lege în sine. Pentru că de reacția părților implicate depinde atmosfera dinăuntru și din jurul stadioanelor. Iar ceea ce îngrijorează, în cazul fotbalului nostru, nu e că jandarmii scad în popularitate. Sau că ultrasii nu respectă culorile semaforului. Cînd șefii de cluburi sar pe mașini, în piete publice, nu se mai pune problema, nu? Îngrijorează complicitatea interesată a cluburilor sau lipsa lor de interes, care e tot complicitate, în materie de fenomenul ultras. Conducătorii echipelor fraternizează în secret cu galeriile (cazul **Petrolul**), apără huliganii (cazul dinamoviștilor arestați în **Bulgaria**), jucătorii ascund petarde în fulare și le aruncă în tribune. Măsurile de securitate se aplică într-un mare stil iresponsabil (firma de pază cu un singur angajat, restul „recitatori” de ocazie pe **YouTube**). Instigările la violență sînt la ordinea zilei și vin tocmai dinspre vocile intens mediatizate ale fotbalului. Pînă acum, nu le-a pedepsit nimeni. Nici măcar o condamnare simbolică.

Cînd iarăși se va umple paharul, va mai apărea o lege contra violenței pe stadioane. Dar textele cu paragrafe, oricît de englezește ticluite, nu atacă sursa răului. Nu putem avea un fotbal civilizat fără o societate civilizată. Asta depinde de noi, nu de legile și politicianismul a la **Mitică**. Depinde de atitudinea noastră față de reguli. Nu sîntem japonezi, în privința asta putem sta resemnați, dar putem face unele eforturi. Să trecem numai pe „verde”, de exemplu. Trebuie să începem de undeva. În timp, vă veți convinge, are legătură cu fotbalul. La fel ca orice altceva.

Ionuț FANTAZIU

## În lupta cu Jandarmeria

- mulți dintre suporterii care stau în galerie și merg în aproape toate deplasările pe care le face echipa lor se vor cîț mai discreți

Unul dintre prietenii mei, **Dan**, e dinamovist înflăcărat. La meciul în urma căruia s-au închis portile la stadion pentru mai multe etape nimerise în galerie pentru că „biletul la celelalte zone ale stadionului se umflase brusc, era dublu”. Și uite așa s-a nimerit printre ultrasii, coleg de suferință cu băieți rasi în cap, cu cei care poartă fumigena ca breloc la chei, prezenți ca un pămînt fertil acolo unde e sămîntă de scandal. Numai că **Dan** nu e „persoană fără ocupație”, e jurnalist, dă cu ochii de usă dacă nu-și pune ochelarii cu lentile groase cît fundul borcanului, are cioc, freză eminesciană, e slab ca o scîndură și îi place să poarte cămașa în pantaloni.

Iar cu nervii stă destul de bine, o singură dată l-am văzut avînd o reacție extrem de necontrolată: s-a închis în camera lui și n-a mai vorbit cu nimeni timp de două ore. **Dan** a fost amendat.

Inițial i s-a cerut buletinul pentru „un simplu control”. Apoi s-a trezit că primește acasă o hirtie prin care e înștiințat că a fost amendat. Și pentru că a fost confundat cu huliganii, a chemat **Jandarmeria** la proces. După două termene a cîștigat, extrem de ușor. La fel de ușor pot cîștiga și ceilalți, golarii, borfașii, huliganii care aruncă cu petarde pe stadioane, rup scaune și sar la bătaie. **Jandarmeria** are prea puține probe împotriva lor.

Mulți dintre suporterii care stau în galerie și merg în aproape toate deplasările pe care le face echipa lor se vor cîț mai discreți. Uneori se simt „vînați” sau filați de poliție și spun că sînt „testați” pentru a se observa cum răspund anumitor „provocări”. Cît despre bătaie nu vorbesc niciodată.

Despre locurile lor de întîlnire știu doar apropiații. „Locul, ora și data ședințelor suporterilor e bine să nu le știe

toată lumea. Se poate ca la o întîlnire a dinamoviștilor, de exemplu, să vină și o sută de steliști și nu prea ar fi bine. Așa că aceste întîlniri se țin în secret, pentru siguranță e mai bine așa”, spune unul dintre suporterii dinamoviști.

În afară de liderii de galerie, majoritatea suporterilor se feresc de aparatul de fotografiat și camerele de luat vederi și motivează ori „că nu sînt fotogenici”, ori că e mai bine „pentru liniștea lor” să nu fie mediatizați și să apară în ziar sau la televizor.



Fără petarde pe teren





Vlad ODOBESCU este senior editor la revista „Opinia veche”



Paula SCÎNTEIANU este senior editor la revista „Opinia veche”



George GURESCU este redactor la postul de televiziune TVR



Andreea ARCHIP este reporter la postul de televiziune TVR

Jurnalul unui oarecare

## Jos grăsimuța!

- solidaritatea e bunul cel mai de preț al slăbuțelor

Cîte kilograme are o slăbuță? În mediul lor natural, slăbutele se găsesc în diferite mărimi. Există slăbute standard, „grupa 50-60 kg”, dar și „slăbute, grupa peste 120 kg”, după cum precizează site-ul *slabute.ro*.

Comunitatea virtuală e formată din 36.112 de persoane care se luptă cu grăsimutele și citeodată, doar citeodată, visează ciocolățele. Pînă în acest moment, slăbutele au făcut 40.088.672 de minute de exerciții și au bătut 304.920 de pahare cu apă. Războiul e crunt, cere rigoare și cîntare rezistente. După toate aceste încercări, doamnele de pe *slabute.ro* au slăbit 34.153 de kilograme. Înseamnă mai puțin de un kilogram de fiecare, dar e un început.

Micuța cubaneză are 126 de kg și și-a pierdut ambiția. „Mă trezesc cu gîndul că «de miine» mă apuc să slăbesc, așa îmi petrec ziua (tot gîndind) și seara mă apucă remuscările, în cadă, cînd văd cît de mult am pus pe mine (...)! 70 de kilograme!”. A stricat două cîntare în ultimul an, fapt care l-a determinat pe soțul său să ezite cînd a venit vorba de achiziționarea unuia nou. Micuța cubaneză se consideră o gurmandă. După prima zi de cură, ar fi luat de la gura copilului: „Poate sună ca fiind maniacă să posteț de trei ori în aceeași zi, dar e pe final și mă bucur că am rezistat să nu mai pun gura pe mîncare după ora 18.00 (deși am copil și-i fac păpică pentru cină și mă tentează). Strig «neceext» și să sperăm că iau și miine nota maximă la mîncat «cu bun simț»”.

Toate fetele sar s-o încurajeze, îi trimit pupici și îmbrățișări, o întreabă ce a mai păpat. Solidaritatea e bunul cel mai de preț al slăbuțelor. **Hera** subliniază această idee fundamentală: „Sper să fim toate unite reciproc și să scriem fiecare cînd facem o greșeală”. Uitați, tocmai recunoaște că ea a consumat la ora 15.00 – într-o clipă de rătăcire cumplită – o pungă de pufuleți simpli cu sare. Colega **Alinush** a dat-o în bară și mai cumplit, a mîncat covrigi și eugenii.

Ca să se ferească de prostii și să ajungă la 66 kg de la 86.5, cît are în prezent, **Sand** și-a stabilit cîte o recompensă pentru fiecare graniță trecută: „Premiu la 75 Kg – un nou echipament de sport *to kick my ass*; Premiu la 70 Kg – o rochiță nouă *to feel girly*; Premiul final la 66 Kg – un concediu în România plus... bonus... un costum de baie multicolor”.

Mai există slăbute cu voință, cum ar fi **Loredana**, posesoare a 80 de kilograme. Ea s-a apucat de un stil de viață mai sănătos. Mănîncă dimineața o salată și două felii de salam, fără piine, și zice că-i ajunge. Pe la ora trei consumă o supită și felul doi, niște cartofi fierți cu piept de pui, fără piine. Seara, pe la nouă, mai bagă niște tăitei cu brînză, tot fără piine. ”Am început să merg în fiecare seară la alergat, iar dimineața mai fac câteva exerciții în casă. Vă rog frumos spuneti-mi: alergatul ajută la slăbit?”, întreabă **Loredana**. Alergatul e bun, atîta vreme cît e fără piine.

Vlad ODOBESCU

# De cînd struții vor la bloc

- pentru suceveni sărăcia nu există dacă au zahăr, sare, orez și ulei în casă

Pentru ei varza murată este principalul combatant al crizei. Nu doar **Matei** și **Vasile** pun cîte zece butoaie cu murături pe iarnă, ci tot satul. Un fel de afacere colectivă din care trăiesc cinstit și pot dormi liniștiți noaptea. În **Milișăuți** treaba începe înainte de cîntatul cocoșului. Cine nu crede ar spune că aici cocoșii sînt leneși și nu știu decît să se înfoaie. Satul nu are în beciuri decît varză murată, castraveți și gogonele. Dar varza le-a dus faima în toată **Bucovina**.

Mai bună ca aici nu găsești, pe semne o fi vreo rețetă secretă. „Cu a-facerea asta, că pun toamna murături și le vînd iarna la oraș și prin satele din jur trec prin criză ca prin brînză. Criză, că nu e criză, e judecata lui Dumnezeu, de la atîtea păcate, dar satul nostru este ferit de nenorociri. Și tinerii preiau afacerea familiei și învață cum să pună și să păstreze murăturile. Eu știu de la bunicu’, el de la bunicu’ lui și tot așa”, mărturisește

într-o doară **Vasile Cozma**, din fața casei. De exemplu, vara trecută și-a cimentuit-o cu bani din varza murată, iar acum doi ani și-a izolat toate camerele prin interior și și-a pus dușumea. De după șură fiu-su strigă cît îl ține gura că se numește parchet, dar el tot de dușumea știe și nu înțelege termenii ăștia care se încălesc sub limbă.

Însă atunci cînd butoaiele obișnuite în care se pune de regulă vinul nu fac față, sătenii apelează la binecunoscuta cadă în care fermentează mustul după ce a fost zdrobit. Într-o astfel de cadă încape varză cît să mănînce tot satul într-o săptămînă. Pentru ei sărăcia nu există dacă au zahăr, sare, orez și ulei în casă. Cînd nu ai nici de unele, abia atunci ești sărac.

Iar în această zonă afacerile nu se sfîrșesc la **Milișăuți**, la cîteva sate mai spre granița cu **Ucraina**, un sucevean și-a deschis fermă de curcani gigant, sămîntă adusă din afară. Un singur curcan cîntărește și zece kilograme. Fără pene. După ce a apărut odată în presă a început să-l caute lumea, ori pentru carne, ori pentru pui de sămîntă. Și cîștigă bine de a-



Ne mutăm la oraș

tunci. Totul e ținut sub control, după standarde europene. „Fără astea nici nu poți să strănuci. Toți te caută la standarde”, spune glumeț **Vlad**. Tot un fel de păsări crește și **Grigore din Dolhasca**. Cei peste 100 de papagali îi mănîncă zilnic cîte un sac de boabe, iar în zi de tîrg iese cu ei la piață. Îi înmulțește singur și cîștigă destul de bine. „Sînt păsări exotice și sînt scumpe. Plus că mie îmi plac de mic papagalii, mai ales peruși”, mărturisește acesta. Pentru ei a închiriat special o garsonieră în care le ține cuștile. Le face zilnic curat, se ocupă mai ceva ca de copiii lui de acasă. Prețul începe și de la 50 de lei, dar ajunge și la cîteva sute de lei bune, mai ales pentru papagalii vorbitori.

Într-un alt sat sucevean, **Marius Cîmpeanu** crește prepelițe și face siropuri din plante pentru toate durerile omenești. Ouăle le vinde la co-

fraj și sînt cumpărate tot de suferinzi, drept leac. Ar vrea să se extindă, dar nu are spațiu, iar ca să-și facă o firmă de distribuție costă. Așa că își face doar relații. Le vinde pînă și asistențelor din spital. Are el clienții lui formați. Le pune în traistă și merge prin sările de așteptare, farmacii, pînă și prin saloane de coafor.

Restul oamenilor mai trăiesc din contrabandă cu țigări, cafea ori votcă. Cine dă numai cu sapa și mănîncă numai cartofi nu prea e fericit. Dacă nu-și găsește cît de cît un rost, chiar și prin propria bătătură, sfîrșește prost. Și pentru că sucevenii sunt oameni întreprinzători din naștere, **Moșulică**, vecinul meu, vrea să se profileze pe ouă de struț. A auzit el că dintr-unul faci un cuptor de cozonaci. Păcat că stă la bloc.

Paula SCÎNTEIANU

Hai hui la kilometrul zero

## Un oraș de provincie

- nu mi-e rușine să spun că centrul vechi al Botoșaniului arată mai bine decît cel al Iașului

Întotdeauna mi-a fost frică să mă așez pe una dintre băncile din fața aceluia monument. Mereu erau ocupate de romii care locuiau prin zonă, iar între cojile de semințe aruncate victorios pe jos, auzai ba cîte o înjurătură, ba cîte o amenințare acompianată de o creangă ruptă din copaci. Monumentul ostașului român era punctul de întîlnire al tuturor locuitorilor din centrul vechi al **Botoșaniului** și de fiecare dată cînd veneam de la piață, îmi mușcam buzele de frică. Centrul vechi era un soi de mozaic între clădiri dărăpănate cu geamuri largi, pături înflorate trînite în balcoane și romi care-și duceau copilăria între gunoi și istorie.

Nici nu aveai ce să faci în zonă. Singurul comerț sănătos se făcea zece pași mai în vale, în piață, iar parterele acestor clădiri erau ocupate de magazine de îmbrăcăminte unde clienții nu intrau decît să privească sfios manechinele chinezești.

La **Crăciunul** din 2011, manechinele au rămas, unele chiar au căpătat niște culoare în obraji, însă centrul vechi al orașului a renunțat să mai fie mahalaua **Botoșaniului**. Au trecut cam doi ani de cînd autoritățile au anunțat că vor începe renovările clădirilor și reabilitarea întregului spațiu, iar pînă acum au făcut o treabă foarte bună. E o senzație plă-

cută să ajungi în orașul în care te-ai născut și să vezi cum lucrurile cresc pe lîngă tine.

Clădirile de lîngă biserica **Uspenia** (da, acolo unde a fost botezat și **Mihai Eminescu**, sic!) au revenit la acel gîlbui al anilor interbelici, geamurile pline de ziare și abțibilduri de la ness au fost înlocuite cu tîmplării serioase, lipsite de acel alb „de termopan” românesc.

M-am bucurat să văd că nu s-a dat cu nici o spoială roz sau vișinie, iar pereții și-au păstrat stucăturile și decorațiunile bogate de deasupra geamurilor sau din zona balcoanelor. E frumos să vezi că au fost curățate gangurile pline de gunoi și c-au fost asfaltate toate drumurile din spatele acestor clădiri. **Monumentul Ostașului** a fost curățat la rîndul lui, iar băncile au fost înlocuite, dalele – devenite între timp laitmotiv al „renovării” românești – au fost înlocuite cu piatră serioasă. Nu mi-e rușine să spun că centrul vechi al **Botoșaniului** arată mai bine decît cel al **Iașului**, unde singurele renovări sînt făcute în jurul tonetei de la **Fornetti**.

E un oraș curat, are piste de bicicliști mai bune de o sută de ori decît prostiile galbene din **București**, însă mai trebuie să aibă și o economie acum.În afară de casierite și paznici la cele trei hipermarketuri din oraș, altceva nu oferă piața muncii. Dar măcar acum nu îmi mai este frică să stau pe băncile din centru. Și dați o fugă pînă acolo, nu e **Sibiu**, e doar **Botoșani**.

George GURESCU

Bucureștean fără cauză

## Proteste și circ

- „Jos Băsescu!” nu se prea poate asocia cu „Armata e cu noi”

N-aș ieși în **Piața Universității**. Nu acum, cînd e posibil să-ți iei o piatră în cap înainte de a te dumiri ce anume ceri. Nu sînt convinsă că dacă scăpăm de președintele **Băsescu** și atît, țara renaște ca pajîstea după o ploaie de vară. De parcă ar exista în momentul ăsta vreo altă persoană din lumea politică mai puțin antipatică și care ar putea să se mute la **Cotroceni** fără să-mi vină citeodată să-i sparg geamurile. Pe lîngă zecile de curioși care au vrut să vadă dacă **Piața Universității** mai poate face vreo diferență, sutele de nebuni care au aruncat cu pietre n-au făcut decît să strice orice urmă de credibilitate în revoluția de acum 23 de ani. Poate că ar trebui să ieșim în stradă și să ne luăm de gît cu jandarmii, să batem la ușile parlamentarilor și să-i trezim cînd trebuie să voteze.

„Jos Băsescu!” nu se prea poate asocia cu „Armata e cu noi”, un tipat scos de la naftalină prea tîrziu ca să mai însemne ceva. Puștii cu cagule pe față, pregătiți, mi-au amintit de protestele din **Londra**. Și ai lor,

mai puțin ai noștri, au sărit întîi la bătaie. Huliganii tribunelor de fotbal, dar și cîțiva din cartierele mărginașe, au arătat că de fapt ceea ce le lipsește e educația. Si pentru asta e vinovat și **Cameron** și **Băsescu**.

Voi ieși totuși în stradă, cînd profesorii care nu și-au mai cumpărat haine de ani buni și strîng de pe o lună pe alta să-și cumpere un dicționar, sau cînd doctorii care după ture multe ajung tot într-o cameră de cămin și așteaptă pachet de la mama. Asta n-o să se întîmple prea curînd, așa că n-o să fiu prea curînd în **Piața Universității**.

Cei care n-au ieșit pe străzile **Bucureștiului**, s-au odihnit ca să meargă duminică la slujbă. **Patriarhul Daniel** a sfințit **Biserica Sfîntul Pantelimon** care a ars cu nici o săptămînă în urmă. Zi și noapte au lucrat toți enoriașii ca să fie reparată biserica și au reușit. Aș fi vrut să văd aceeași mobilizare și dacă ar fi ars o școală. Chiar și-așa, faptul că au pus tot timpul lor la bătaie doar ca să protejeze ceva din comunitate e un alt semn că lucrurile se mișcă în **România** și fără să fie mîinate de pietre de la spate.

Andreea ARCHIP

SENIORI

EDITORI:

opiniaveche



Andreea ARCHIP,  
Dana BALAN – BĂLU,  
Oana BALAN,  
Alina BĂISAN,  
Andrei CIURCANU,  
Florentina CIUVERCA,  
Anastasia CONDRUC

Ionuț FANTAZIU,  
George GURESCU,  
Diana IABRAȘU,  
Liviu IOLU,  
Roxana LUPU,  
Nicoleta NASTASE,  
Vlad ODOBESCU,

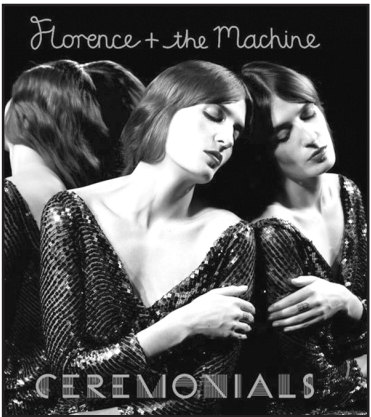
Diana ROTARU,  
Ionela SĂVESCU,  
Paula SCÎNTEIANU,  
Andrei UDIȘTEANU,  
Lina VDOVÎI



Dintr-o mie de CD-uri

## Regină pentru ritmurile tobei

● Florence își schimbă atitudinea și joacă rolul mai multor personaje



Florence and the machine – „Ceremonials” (2011)

accentele funk ale liniei melodice. Mai mult decât o simplă rugă-minte vine „No Light, No Light”, pentru care ea mărturisește că „Aș face orice pentru a te face să rămii/ Spune-mi ce ai vrea să îți spun” („I’d do anything to make you stay / Tell me what you want me to say”).

Accentele tribale ajutate de micile ecouri lasă loc imaginației să danseze alături de „Heartlines”, ce aduce aminte de „Power” a lui **Kanye West** pentru că folosește aproximativ același ritm. „Ceremoniile” se încheie cu „Leave My Body”, în care sînt invocate spiritele, ajutată din nou de cor. Însă despre acest ritual nu se poate ști cu exactitate dacă este o încoronare sau o exorcizare.

Mădălina MORARU

„Acesta nu este un vis pop despre zîne sau pace mondială, ci vorbește despre un vis adevărat”  
<http://www.telegraph.co.uk>

De dragul diversității, citește o carte

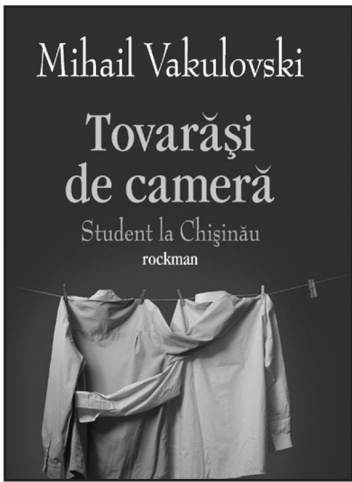
## Epopee de Chișinău

● cititorii devin personaje pe străzile capitalei Moldovei

În „Tovarăși de cameră”, **Mihail Vakulovski** te face pe rînd spectator la evenimente petrecute în cămin, tovarăș de pahar, martor la unele dintre cele mai intime confesiuni ale scriitorului ca în cele din urmă să crezi că sînteți prieteni, vechi cunoștințe din vremea studenției. Te face încă de la început să alegi armata sau cursurile **Universității de la Chișinău**, să îi simți frustrarea cînd e nevoit să „educe” încă un „biban” și mahnureala de după nopțile de beție.

Autorul își intitulează romanul „un rockman” care iese în evidență prin amestecul de ironie și sinceritate dezarmantă. **Mihail Vakulovski** povestește în cartea sa întîmplări din anii de studenție, descrie colorat colegii săi de cameră, persoane cu care s-a întîlnit și a interacționat. Îl însoțești pe scriitorul personaj noaptea pe străzile capitalei **Moldovei**, participi la bătăile cu „pidărași” și colinzi crîșmele orașului. În esență, dezvăluie istoria unui student la **Chișinău**.

Cartea captivează ușor cititorul prin limbajul simplu și nararea plină de viață a tînărului scriitor. Cum este cazul în pasajele în care aminteste despre petrecerile cu alcool și fete mai mult dezbrăcate, despre cuplurile ce-și împărțeau iubirea deși colegii lor erau încă în cameră sau despre micile bîrfe din



Editura Cartea Românească  
280 de pagini, 2011  
21.14 lei

cămin. **Mihail Vakulovski** realizează cu ușurință imagini puternice, fără a avea intenția de a șoca și asta pentru că povesteste întîmplări pe care le-a trăit. Momentele descrise de autor, sînt aparent ireale chiar exagerate, pentru cei nefamiliarizați cu viața de cămin.

**Vakulovski** ajută cititorii să vadă partea frumoasă, interesantă și amuzantă a celor mai nefericite întîmplări. Chiar și diferitele conflicte cu care s-a confruntat sînt descrise într-o manieră amuzantă, la finalul cărora, de obicei, sub forma unei fabule, este prezentată o morală.

Pe lîngă caracterul ironic, cea mai mare calitate a romanului este însă aceea că dă posibilitatea cititorului de a empatiza cu personajele. Astfel se trezește din amotire și cel mai apatic cititor care îmbracă, pentru 300 de pagini, straie tinerești.

Andrei MIHAI

## Evenimentul săptămînii

CONCERT

Sîmbătă, 21 ianuarie, în **Clubul The Hand** din Iași, vor concerta de la ora 21.00 formațiile **Vița de vie** și **Dekadens**. Biletele, în valoare de 15 lei, se pot achiziționa în seara evenimentului. Pentru rezervări puteți apela 0755 41 79 49.

Scor la pauză

## O nedreptate frumoasă

● un jucător de fotbal complet are caracter și în afara stadioanelor

Lunea trecută, într-o ceremonie mai fastuoasă decât cele decernării **Premiilor Oscar**, **Lionel Messi** a primit un nou **Balon D’Or** pentru prestația sa de pe terenul de fotbal. Nici un fapt de presă pînă în prezent. **Leo** este, concret, cel mai bun jucător pe care l-a văzut lumea fotbalului de la **Pele** încoace, deja, spun unii, cu mult peste **Maradona**. Pentru că un jucător de fotbal complet are caracter și în afara stadioanelor, ori **Maradona** nu a rămas celebru pentru faptul că mergea duminică la biserică.

Dar există un alt om care merita să fie pe podium în acea noapte. Nu e vorba de **Cristiano Ronaldo**, care a dat o nouă doadă de aroganță refuzînd să se prezinte. Adevăratul cîștigător al acelei seri trebuia să fie **Xavi Hernández**, „El Cerebro”. Ar fi fost un gest cu adevărat complet al forului internațional. Într-un interviu acordat unei publicații din **Spania**, **Xavi** declara că el nu se așteaptă să primească distincția, dar simplul fapt că se afla pe lista scurtă a celor trei finaliști este pentru el o onoare.

Pentru că fotbalul are această perversitate a reușitelor. A golurilor înscrise, a driblingurilor, a frumosului. Spunea, amuzat, „El Cerebro”, cum îl denumesc fanii, că sînt ani în care a simțit că și un portar ar fi meritat să plece cu **Balonul de Aur** acasă, dar că „nu aceasta este lumea de astăzi a fotbalului”. A spus-o fără resentimente, cu un zîmbet pe buze.

Dar adevărul este că oricîte pase de gol ar fi dat, oricît de indispensabil ar fi pentru jocul celei mai bune echipe a lumii, în prezent, **FC Barcelona**, **Xavi** nu va reuși niciodată să cîștige **Oscarul** pentru cea mai bună performanță. Acesta este rezervat, an de an, doar virtușilor din fața porții, cei care „fură gloria”. Și ani întregi de-a-cum încolo, pe premiu va scrie în continuare **Lionel Messi**. Dar în acest sezon și poate și în cele care vor urma, pe **Balon** ar trebui să existe o notă de subsol cu zîmbetul lui **Xavi**.

Cătălin HOPULELE

## Stop cadru



La sfîrșitul lui 2011, românii s-au dezlipit de lîngă brad numai ca să colinde prin sălile de cinema, iar prima gazdă care le-a servit popcorn și **Cola** a fost detectivul creat de scriitorul englez **Arthur Conan Doyle**, **Sherlock Holmes**. Cea de a doua ecranizare a aventurilor sale, „Sherlock Holmes 2: A game of shadows”, a fost lider în box office-ul românesc,

## Investigație de epocă

● Holmes, un specialist în intervenții periculoase, pune cap la cap ultimele întîmplări politice din străinătate

în weekendul de **Crăciun**, cu încasări de aproximativ 500.000 de lei și 23.000 spectatori, după cum anunță **Asociația de Film România**.

**Moriarty**, jucat de **Jared Harris**, este un profesor de fizică foarte cunoscut, dar care-și ascunde adevăratele intenții față de cititorii săi. Acțiunea filmului este plasată în secolul al XIX - lea, cînd profesorul pune la cale un plan care să determine izbucnirea unui război internațional, prin fabricarea în masă a unor noi arme, care nu au mai fost întîlnite pînă atunci. Însă, detectivul **Sherlock Holmes**, interpretat de **Robert Downey Jr.**, un specialist în intervenții peri-

culoase, pune cap la cap ultimele întîmplări politice din străinătate și astfel obține pînza de păianjen în care este tîntuit planul fizicianului. Ajutat de cunoștințele doctorului **Watson**, (**Jude Law**), căruia îi fură luna de miere, și de o ghicitoare, pleacă spre **Franta** și **Elveția**, de unde profesorul urmează să lanseze conflictul dintre națiunile **Europei**. Prind urmele răufăcătorului, se ascund în locuința sa și de acolo, după ce sar în aer de vreo două ori, reușesc să pună în pericol acțiunile începute de **Moriarty**. Pentru acest război se luptă două tabere, fiecare bătălie cîștigată însemnînd eliminarea unui pion de pe tabla de șah.

Piese negre susțin existența conflictului doar pentru ca să poată exporta din marfa de arme pe care o fabrică în secret, iar cele albe vor să-i pună punct, conștientă fiind de efectele pe care le va avea în rîndul populației.

„Sherlock Holmes 2: A game of shadows” se diferențiază de primul film din serie prin abordarea subiectului, de data aceasta, acțiunea fiind mai antrenantă, asemănătoare cu partea de final din „Sherlock Holmes: Holmes for the holiday”. Ca și atunci, ultima piesă de șah iese pe margine, după ce rămîne suspendată în aer.

Iulia CIUHU

Sherlock Holmes 2: A game of shadows  
gen: acțiune, aventură  
regizor: Guy Ritchie

## HOROSCOP

## HOROSCOP

## HOROSCOP

## HOROSCOP



**BERBEC:** De cînd te-ai întors din vacanță, nu mai ai chef de nimic. La școală nu te duci, pretenilor nu le răspunzi. De data asta chiar te apuci de licență.



**TAUR:** Ai furat atît de multe pîrjoale de la colegii de cameră încît ai dibuit ce rețetă are mama fiecăruia. De ceva timp ai început să le dai și sfaturi.



**GEMENI:** Cum vine bursa, cum îți cumperi genti și pantofi de toți banii. Numai de abonament nu-ți păstrezi bani, dar amenzile oricum ajung acasă.



**RAC:** Ai început să te culci la 10 seara și să te trezești la 5 dimineața. Așa cum unii colegi își dau programul peste cap culcîndu-se prea tîrziu, tu o iei invers.



**LEU:** De cînd nu mai treci pe la locul de muncă, colegii au și uitat cum te cheamă sau cum arăți. Norocul tău că n-a uitat nimeni să-ți dea salariu.



**FECIOARĂ:** Iar te plîngi tuturor colegilor că nu ai timp de nimic, deși stai degeaba toată ziua. Partea bună e că funcționează și colegii-ți dau temele lor.



**BALANȚĂ:** Săptămîna asta te muți în apartament nou. Colegi noi, proprietar nou, viață nouă. Rămîn aceleași obiceiuri lenese și autodistructive.



**SCORPION:** De cînd ești la master n-ai fost niciodată la facultate. Încă nu știi dacă să-ți saluți profesorii sau să-i ignori pe stradă, că nu mai faci cu ei.



**SĂGETĂTOR:** Ultimul pachet primit de-acasă nu conținea nimic în afară de murături. Dacă nici ăsta nu e un semn, atunci nu știm ce să mai facem.



**CAPRICORN:** Avînd în vedere că încă nu a venit al cincilea coleg de cameră, scoti și tu un ban cînstit închiriînd patul din dreapta – sus.



**VĂRSĂTOR:** De cînd a început mama să-ți trimită și patru litri de vin în pachet, totți băieții de pe palier sînt prietenii tăi cei mai buni.



**PEȘTI:** Te-ai întors trist din vacanță că n-ai primit nimic de **Crăciun**. Nici nu ai intrat bine în sesiune și deja te-ai pus pe băut.



Pe Calea Lactee

# Stînca pe care s-au amețit astrele

● „Capricorn Party” deschide seria de petreceri a asociației Erasmus Student Network ● la înfîlnirea din The Rock au fost sărbătoriți cu tort un băiat și o fată

**C**hiar dacă e sesiune, studenții nu se uită pe cer să vadă ce note vor primi la examen, nu sînt abonați la Urania și nici nu au bobi în care să dea sau cărți în care să ghicească. În schimb, în fiecare lună se sărbătorește cercul cu zodii, iar luna asta a fost rîndul capricornilor. Așa că joi, la miezul nopții, aceștia au fost stropiți din belșug cu alcool, în clubul The Rock și dezmiardați cu muzică, cum cere tradiția studentască.

Înfîlnirile de la etajul al doilea ale **Cenacului Junimea** au fost înlocuite cu seri în care studenții străini din **Iași** se adună ca să se cunoască mai bine, să danseze și să afle care dintre ei poate bea mai mult. În sala în care acum 100 de ani junimiștii se înfîlneau în scopuri culturale, joacă acum pe pereți luminile albastre ale proiectorului, împreună cu rotocoalele albe de fum ale țigărilor de tot soiul. Numai candelabru

lîi amintește că locul este încărcat de istorie. De această dată, în **The Rock**, „Capricorn Party” deschide seria de petreceri cu ascendent în vărsatori de bere, iar energia emanată de **Ura-**

**nus** se observă pe ringul de dans, unde studenții vibrează pe sunetul chitărilor electrice. Deși nu s-a organizat un concurs de băut, cum s-a promis, nimeni nu s-a sfiit să deguste din sticlele din bar și să se întreacă în golitul lor, nejurizați ce-i drept de vreo comisie.

La ora 23.00, cînd trebuia să înceapă petrecerea, în sală erau doar mesele și scaunele lipite de perete să facă loc pentru un chef la care încă nu dansa nimeni. Studenții întîrzie să apară cam o oră și ceva, cînd primele grupuri de cîte doi, trei tineri își fac apariția. Deși este răcoare în sala mare și fără ferestre a barului, aceștia renunță la haine și încearcă să

mai îmbuneze frigul cu niște beri și cîteva shot-uri de rachiu, specialitate casei.

Următoarele care intră în club sînt două domnișoare cu zîmbete largi, una dintre ele cu fustă scurtă, dungată, ca și costumația unui mim, iar cealaltă cu o rochie de seară și teniși. Au venit însetate, căci s-au dus direct la bar după două beri de fiecare, pe care le-au terminat mai repede decît am reușit eu să îmi beau doza de **Cola**. Imediat după ele un student gelat din abundență, un rocker pe al cărui tricou stătea scorojită de multe spălări trupa **Metallica**, un altul a cărui che-lie lucea la lumina slabă și partenerelle lor ocupă una din mesele de șase persoane. Pentru că petrecerea nu a început încă, aceștia au dat startul la un joc de macao „romantic”, cum au spus ei, la flacăra slabă a unei candelă, nu de alta, dar nu se vedeau cărțile prea bine.

## Capricornii suflă în lumînări

Barul s-a umplut pînă la miezul nopții, cînd studenții străini s-au înghesuit la berea sau votca îndoită cu suc de fructe. Abia cînd **Suie Paparude** s-a auzit din boxe s-au mai dezmortiț și cei prezenți, cînd muzica „ne ajun-



Așteptăm să înceapă concursul de băut

ge din difuzoare pînă-n sînge”, împreună însă și cu alcoolul băut pînă atunci. Cu cît numărul sticlelor de băutură golite crește și gunoaiile fac un morman pe ringul de dans, efortul de a pune pe mese servetelele sau ambalajele devenind prea mare.

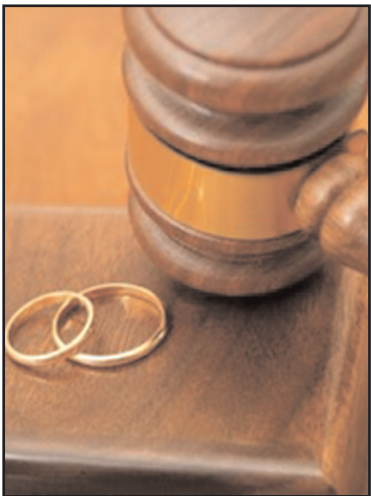
Înspre dimineață, muzica a amuțit, iar pe scenă, lîngă pupitrul DJ-ului, s-au înghesuit membrii din **Erasmus Student Network** care purtau un tort înălțat pe trei etaje. Din multime și-au făcut apariția cei doi sărbătoriți, o fată și un băiat care, după mai multe încercări, au reușit să stingă cele cîteva lumînări așezate pe tort, în timp ce întregul bar răsună de „La mulți ani”. Felii din blocul de frișcă au fost apoi împărțite în farfurii de plastic, fără tacîmuri, în timp ce poze cu cei doi sărbătoriți erau proiectate pe

perete. Distracția a fost reluată, iar feliile de tort au devenit rapid ținte pentru mucerile de țigară.

Ringul de dans a rămas la fel de animat pînă dimineața, deși studenții ușor, ușor au început să se rărească. Una dintre gazde, zîmbind de la o ureche la cealaltă a adus mîndră de la bar un cocktail gigant, într-o carafă de mai bine de un litru, plină, în care pluteau felii de portocală și stăteau înfipite paie. Trecea pe la fiecare de pe ring și-i îmbia să guste din citricele îmbibate în alcool. De aici, petrecerea s-a stins, studenții căzînd la datorie, care răpuși de oboseală, care de alcool. Vor lua o pauză, cel puțin pînă luna viitoare, la petrecerea patronată de vărsători, fără **Urania**, de această dată.

Andrei MIHAI

Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P.



Cu inele la control

Anul 2011 a fost unul mai puțin bun pentru cei care au decis să își u-nească și totodată să își separe desti-nele. Iar dacă statisticile afirmă că **Ru-sia** s-ar afla pe primul loc în ceea ce privește rata divorțurilor, **România** nu se află prea departe în ocuparea unui loc fruntaș în această listă. Și dacă unele cupluri decid să își desfacă contrac-tele de căsătorie în liniște la notar, în mod discret și fără a face un tam-tam din asta, altele își sincronizează pro-fesionist aparițiile televizate.

Primele pagini ale tabloidelor au avut și ele de-a face cu nenumăratele cazuri în care soțiile devotate au decis să părăsească bucătăriile fie pentru că

## De la bal la tribunal

● divorțurile au făcut furori în presa internațională

erau înșelate de către soți, fie că și ele la rîndul lor îi înșelau pe aceștia. Iar paparazzi le-au urmat îndeaproape acest demers.

**Pepe** și **Oana Zăvoranu**, **Moni** și **Iri**, **Cristi** și **Mihaela Borcea** sau **Irina** și **Remus Truică** au reprezentat cele mai mediatizate și comentate parteneriate, care mai de care mai pline de injurii, acuzații și declarații date peste noapte, ce au făcut furori în presa și lumea mondenă românească. Categorisindu-se drept „divorț cu cîn-tec”, remarcile cum că **Oana** ar fi plecat pînă și cu prizele din aparta-mentul lui **Pepe** sau că **Remus Trui-că** ar fi avut o escapadă amoroasă cu solista **Patricia Kaas**, nu au conținut să apară. Nici pe plan internațional nu au lipsit astfel de scandaluri analizate de către presă. După o căsnicie care a durat șapte ani, **Jennifer Lopez** și **Marc Anthony** au renunțat la fațade și aparente cînd au decis să semneze actele de divorț.

Actorul și fostul guvernator al statului **California**, **Arnold Schwarzenegger** și-a anunțat foarte senin soția, pe **Maria Shriver**, că are un copil nelegitim de zece ani cu menajera familiei.

Nu au fost neglijiați nici **Demi Moore** și **Ashton Kutcher** despre care se zvonește că pe lîngă cele cîteva infidelități ale lui **Ashton**, cei 16 ani diferență de vîrstă dintre cei doi au început să se manifeste într-un mod negativ. Însă cel mai controversat caz l-a reprezentat cel al actriței **Kim Kar-dashian**, pentru care milionul de do-lari investit în nuntă nu a funcționat drept un motiv suficient de bun pentru a rămîne alături de baschetbalistul **Kris Humphries** mai mult de 72 de ore. Aceasta a folosit pretextul nunții pentru a face publicitate serialului „Keeping Up with the Kardashians” în care joacă alături de surorile sale **Khloe** și **Kimberly**. Iar pentru a fi în pas cu ultima modă a despărțirilor, **Katy Perry** a pus capăt căsniciei de 14 luni cu actorul britanic **Russell Brand**, la începutul acestei luni.

Nu ar fi de mirare dacă și **Mado-nna** ar respecta șablonul stabilit de divele **Hollywood**-ului și după cei trei ani de logodnă cu **Jesus Luz**, care este cu 30 de ani mai tînăr decît ea, și-ar pune pirostriile, iar undeva spre finele acestui an ar semna și actele de divorț.

Mădălina MORARU

DIRECTOR: Laura PĂULET  
REDACTOR-ŞEF: Cătălin HOPULELE  
REDACTOR-ŞEF ADJUNCT: Oana OLARIU  
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Ioan STOLERU  
ŞEFI DE DEPARTAMENT: Cristina BABII, Iulia CIUHU, Alexandra PANAETE  
REDACTORI: Alexandra IVĂNESCU, Dan CONDREA, Iulian BÎRZOI, Georget Costiță (Polonia), Anca MATCOVSCHI, Andrei MIHAI, Mădălina MORARU, Mădălina OLARIU, Livia RUSU, Anca TOMA  
COLABORATORI: Paul ANDRICI, Alexandra FILIP  
PUBLICITATE: Bogdan COBUZ  
EDITOR: Daniel CONDURACHE

Sedintele de redacție au loc luni și miercuri, de la ora 20.00. Revista se poate procura și de la sediul redacției.